

مکالمہ قدمی

اسم التفضيل واسم المكان

به جملات زیر دقت کنید:

- الف** أَحَبَّ عِبَادُ اللَّهِ أَنْفُعَهُمُ الْتَّالِيَّسِ . (محبوب ترین بندگان خدا سودمندترین شان برای مردم است)

ف الْعَدْلُ خَيْرٌ وَلَكِنَّ فِي الْأَمْرَاءِ أَخْسَى . (عدالت خوب (نیکو) است ولی در فرماندهان بهتر (نیکوتر) است)

ج أَحَبَّ الْأَعْمَالِ إِلَيْهِ اللَّهُ حِفْظُ الْلَّسَانِ . (محبوب ترین کارها نزد خدا نگهداشتن زبان است.)

د أَغْرِيَ النَّاسُ مِنْ عَجَزٍ عَنِ الْإِنْتِسَابِ إِلَيْهِنَا . (ناتوان ترین مردم کسی است که از به دست آوردن دوستان ناتوان باشد)

هـ إِنْ أَحَبَّ عِبَادَ اللَّهِ إِلَيْهِ أَصْحَّهُمُ لِعِبَادَةِ . (همانا محبوب ترین بندگان خدا نزد خدا اندرزگو ترین شان برای بندوهایش است.)

هـ أَكْثَرُ حَطَابِيَّاً لِيَنْ أَدْمَمْ فِي إِلَاهِ . (بیشترین گناهان آدمیزاد در زبان اوست.)

ز خَيْرُ النَّاسِ مِنْ نَفْعِ النَّاسِ . (بهترین مردم کسی است که به مردم سود برساند.)

ح أَفْلَى النَّاسُ أَنْفُعَهُمُ الْمُتَّالِيَّسِ . (بهترین (برترین) مردم سودمندترین شان برای مردم است.)

در سال‌های قبل با این عبارت‌ها آشنا شدید و آن‌ها را به خوبی ترجمه کردید، اگر کمی دقت کنیم در تمام جملات فوق مفهوم برتی به چشم می‌خورد، که در زبان عربی به نام «اسم تفضیل» هستند. (تمام کلمات رنگی اسم تفضیل‌اند). هرگاه بخواهیم که برتی کسی یا برتی چیزی بروزی دیگر را بیان کنیم از اسم تفضیل استفاده می‌کنیم. بهتر است بدانید که اسم تفضیل از فعل ثالثی مجرد ساخته می‌شود و معادل «صفت برتی» (تر) و «صفت عالی» (ترین) در فارسی است.

وزن‌های اسم تفضیل

اسم تفضیل نیز مانند سایر اسمهای در عربی، کاربرد مذکور و مؤنث دارد:

- ۱** مذکور آن بر وزن «**أَفْعَلُ**» ساخته می شود.

مذکور آن بر وزن «**أَفْعَلُ**» ساخته می شود.

مثال: **أَصْفَرُ** (کوچک شد) (فعل ثالثی مجرد) **أَحْسَنُ** (نیکوترین)

مثال: **أَصْفَرُ** (کوچک شد) (فعل ثالثی مجرد) **أَحْسَنُ** (نیکوترین)

۲ مؤتّ آن بر وزن «**أَفْعَلُ**» ساخته می شود.

مؤتّ آن بر وزن «**أَفْعَلُ**» ساخته می شود.

مثال: **أَصْفَرُ** (کوچک شد) (فعل ثالثی مجرد) **أَحْسَنُ** (نیکوترین)

مثال: **أَصْفَرُ** (کوچک شد) (فعل ثالثی مجرد) **أَحْسَنُ** (نیکوترین)

۳ رنگ‌هایی که بر وزن «**أَفْعَلُ**» می‌آیند:

رنگ‌هایی که بر وزن «**أَفْعَلُ**» می‌آیند:

عيه‌هایی که بر وزن «**أَفْعَلُ**» می‌آیند: «أَخْمَرٌ» (قرمز)، «أَزْرَقٌ» (آبی)، «أَسْوَدٌ» (سباه)، «أَيْضًا» (سفید)، «أَصْفَرٌ» (زرد)، «أَحْسَرٌ» (سبز).

عيه‌هایی که بر وزن «**أَفْعَلُ**» می‌آیند: «أَخْمَرٌ» (قرمز)، «أَزْرَقٌ» (آبی)، «أَسْوَدٌ» (سباه)، «أَيْضًا» (سفید)، «أَصْفَرٌ» (زرد)، «أَحْسَرٌ» (سبز).

عَيْنَ كلمة ليست اسم التفضيل:

- ۱** **اخت** **۲** **اختن** **۳** **اقوی** **۴** **أخفر** **۵** **گزینه** (۴) - کلمه‌ای که بر وزن «أفعى» است، اگر معنی «رتگ» بددهد اسم تفضیل نیست؛ مانند «أخفر» (زرد) در گزینه ۴

۳ فعل ماضی در باب «افعال»

گاهی اسم تفضیل (بدون ال) شبیه فعل ماضی باب «افعال» می‌شود. چنان‌چه حرکت حرف آخر کلمه فتحه (ن) نباید اسم تفضیل است اما اگر حرکت آخر کلمه فتحه (ن) باشد، باید به معنی جمله دقت کنیم.

(اسم تفضیل) مثال: علیٰ أَحْسَنَ الطَّلَابَ: علی بهترین دانش‌آموzan است.

(فعل ماضی) مثال: علیٰ أَحْسَنَ يَاصْدِقَاتِهِ: علی به دوستانش نیکی کرد.

۴ فعل مضارع در صیغه اول شخص مفرد (المتكلم وحده)

گاهی این صیغه از فعل مضارع در فعل‌های ثالثی مجرد بر وزن «أَفْعَلُ» به کار می‌رود با ترجمه جمله باید بدانیم که این کلمه اسم تفضیل است یا فعل مضارع!

(اسم تفضیل) مثال: هذا الکتاب أَنْفَعَ مِنْ ذَلِكَ: این کتاب از آن سودمندتر است.

(فعل مضارع) مثال: أَنْفَعَ إِلَى النَّاسِ فِي حَيَاةِي: در زندگی‌ام به مردم سود می‌رسانم.

مفهوم حساس

عین ما فيه اسم التفضيل:

۱ أَخْسَنَ إِلَى صَدِيقِ أَسَاءِ إِلَيْيَ

۱ «إِنَا لَا تَضِيئُ أَجْزَءَ مِنْ أَخْسَنَ عَمَلاً»

۲ أَخْسَنَ إِلَى النَّاسِ لِتَتَغَيِّرَ قَلُوبُهُمْ.

۲ الفَضْلُ الْفَرَانِيَةُ مِنْ أَخْسَنِ الْفَضْلِ

۳ گزینه (۳) - «أَخْسَنَ» اسم تفضیل بر وزن «أَفْعَلُ» است. ترجمه عبارت: داستان‌های قرانی از بهترین داستان‌ها هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ «أَخْسَنَ» بر وزن «أَفْعَلُ» فعل ماضی باب «افعال» است. ترجمه عبارت: همانا ما پاداش کسی را که کاری نیک کرد، تباہ نمی‌کنیم.

۲ «أَخْسَنَ» فعل مضارع صیغه متكلم وحده است. ترجمه عبارت: به دوستی که به من بدی کرد، نیکی می‌کنم.

۳ «أَخْسَنَ» فعل امر است و اسم تفضیل نیست. ترجمه عبارت: به مردم نیکی کن تا قلب‌هایشان را به دست اوری.

وزن جمع اسم تفضیل

غالباً جمع اسم تفضیل بر وزن «أَفْاعِلُ» است؛ مانند «أَفْعَلُ» و «أَزَدَلُ» که جمع آن‌ها به ترتیب «أَفَاضِلُ» و «أَرَادِلُ» می‌باشد.

مثال إذا ملَكَ الْأَرَادِلُ هَلَكَ الْأَفَاضِلُ هرگاه فرومایگان به فرمانروایی برستند، شایستگان هلاک می‌شوند («أَرَادُ» جمع مکثر «أَرَدَلُ» و «أَفَاضُلُ» جمع مکثر «أَفَضُلُ» است).

حقیر اگر جمع مکثر بر وزن «أَفْاعِلُ» بر برتری دلالت نکند، اسم تفضیل نیست؛ پس برای اطمینان آن را به مفرد بپریم.

مثال أَصْبَعُ إِضْبَعَ (النَّكْشَتُ) / أَمَاكِنُ مَكَانٌ (جا، مکان)، اسم تفضیل نیستند

اکلیر أَكْبَرُ (بزرگ‌تر، بزرگ‌ترین) / أَعْظَمُ (عظمی‌تر، عظیم‌ترین)، اسم تفضیل هستند.

چگونه دو اسم را با هم مقایسه کنیم؟

دو اسم موردنظر چه مذکور باشند و چه مؤنث، برای مقایسه میان آن دو از اسم تفضیل بر وزن «أَفْعَلُ» + مِنْ استفاده می‌کنیم.

مثال فَوَادُ أَكْبَرُ مِنْ سَعِيدٍ. (فَوَاد از سعید بزرگ‌تر است.)

اسم تفضیل مذکور

مثال فاطِمَةُ أَكْبَرُ مِنْ زَهْرَاءُ. (فاطِمَه از زهرا بزرگ‌تر است.)

اسم تفضیل مذکور

بنابراین اسم تفضیل مؤنث بر وزن «فَعْلِيٌّ» زمانی می‌آید که بخواهیم برای آن اسم مؤنث، صفت بیاوریم.

مثال حَاجَتْ فاطِمَةُ الْكَبِيرِيٌّ. (فاطِمَه بزرگ‌تر آمد.)

اسم تفضیل علیت

بس از اسم تفضیل اگر حرف جز «مِنْ» باید، اسم تفضیل به شکل صفت برتر و با پسوند «تِر» ترجمه می‌شود

مثال غَرْفَتِي أَكْبَرُ مِنْ عَرْفَتِكِ. اناق من از اناق تو بزرگ‌تر است.

مفهومه خلاصه

عین الخطأ في استخدام اسم التفضيل:

فاطمة كبرى من بنات هذا الصنف

مريم أعلم من صديقتها!

گزینه (۱) - برای مقایسه بین اسم‌های مؤنث نیز از اسم تفضیل بر وزن «أَفْعُل» استفاده می‌شود لذا در گزینه (۱) باید به جای «كَبْرِي» از «أَكْبَر» استفاده کنیم. (ملند گزینه ۳) در گزینه (۲) به دلیل این‌که اسم تفضیل به عنوان صفت یک اسم مؤنث آمده، از وزن «عَلِيٌّ» استفاده شده است! (اختی الکبری) ترجمه گزینه‌ها:

فاطمه از دختران این کلاس بزرگ‌تر است.

مریم از دوستش داناتر است.

اسم‌های تفضیل بر وزن «أَفْلَ» و «أَفْعَلَ»

در کلماتی که دو حرف از سه حرف اصلی (ریشه) یکسان است، برای ساختن اسم تفضیل از وزن «أَفْلَ» استفاده می‌کنیم. همچنان اگر سومین حرف ریشه «و - ئی» باشد، اسم تفضیل بر وزن «أَفْعَلَ» می‌آید.
مثال - أقل (کم‌تر، کمترین)، أهم (مهم‌تر، مهمترین)، أشد (شدید‌تر، شدیدترین)، أعلى (بلند‌تر، بلندترین)، أعلى (گران‌تر، گرانترین) همگی اسم تفضیل به شمار می‌روند.

اسم تفضیل به معنای «ترین»

اگر پس از اسم تفضیل حرف «من» نباید و اسم تفضیل به اسم پس از خود اضافه شود (یعنی پس از آن مضافالیه باید). معمولاً به صورت «صفت برترین» و با سوند «ترین» ترجمه می‌شود.

مثال - أخي أحسن طبيب. (برادرم بهترین پزشک است)

سورة البقرة أكبَر سورة في القرآن. (سوره بقره بزرگ‌ترین سوره در قرآن است).

مفهومه خلاصه

«أَعْلَمُ النَّاسِ مِنْ جَمْعِ عِلْمِ النَّاسِ إِلَيْهِ عِلْمٌ». عين الصحيح في الترجمة:

مردم دانا هستند، کسانی که دانش مردم را به دانش خود جمع می‌کنند.

مردم دانا کسانی هستند که دانش مردم را به دانش‌های خود بیفرایند.

گزینه (۴) - «أَعْلَمَ» بر وزن «أَفْلَ» به معنای «داناترین» اسم تفضیل است بنابراین گزینه‌های (۱) و (۲) و (۳) نادرست ترجمه شده‌اند و فعل «جمع»

ماضی است و به صورت «جمع کند» ترجمه می‌شود [رد سایر گزینه‌ها]. در ضمن «علم» در هر دو بخش جمله مفرد ترجمه می‌شود (دانش) [رد گزینه (۳)].

اسم تفضیل بودن «خَيْر»، «شَرّ»

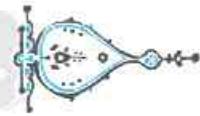
دو اسم «خَيْر» و «شَرّ» کاربردهای مختلفی دارند. یکی از آن‌ها مصدر به معنای «خوبی / بدی» است، دیگری صفت ساده (نه تفضیل) به معنای «خوب / بد»! این اسامی، کاربرد دیگری نیز در جمله دارند که به معنای «بهتر، بهترین / بدتر، بدترین» است. در این صورت آن‌ها را اسم تفضیل می‌دانیم پس ملاک تشخیص، فقط و فقط ترجمه آن‌ها در جمله است!

در دو حالت زیر دو اسم «خَيْر» و «شَرّ» را اسم تفضیل به شمار می‌آوریم:

الف اگر بعدشان حرف جز «من» باید و به شکل صفت تفضیلی (صفت برتر) «خوبتر، بهتر» و «بدتر» ترجمه شوند.

مثال - تفكَّرَ سَاعَةً خَيْرٍ مِنْ عِبَادَةٍ سَبْعِينَ سَنَةً. (ساعتی اندیشیدن بهتر از عبادت هفتاد سال است).

«من غلت شهوته عقله فهُو شُرٌّ مِنَ الْبَهَائِمِ» (هرگز شهوتش بر خردش غلبه کند پس او از چار بیان بدتر است).

آخر» يا «آخر! مساله اين است!

كلمه «آخر» در اصل به صورت «آخر» بوده که به شکل «آخر» در آمده است. این کلمه بر وزن «فاعل» و اسم فاعل است و به معنای «پایان دهنده» می باشد. مؤثر آن هم با افزودن «ة» به آخر کلمه به راحتی به دست می آید؛ آخره

كلمه «آخر» در اصل به صورت «آخر» بوده که به شکل «آخر» در آمده است. این کلمه بر وزن «فعل» و اسم تفضیل است و به معنای «دیگری» می باشد. مؤثر آن هم بر وزن « فعلی» می باشد؛ آخری بنابراین جدول زیر را خوب به خاطر بسیارید:

اسم التفضيل	اسم الفاعل
آخر، أخرى	آخر، آخرة
ديگری	پایان دهنده

نهاده نهضت

عین الخطأ عنا أشير إليه بخط: «إجعل لي لسان صدق في الآخرين»

- ١ مجرور بحرف الجزا
 - ٢ الجمع السالم للمذكر
 - ٣ اسم الفاعل
 - ٤ اسم التفضيل
- گزینه (٤) - کلمه «آخر» بر وزن «فاعل» است پس اسم فاعل محسوب می شود و چون بعد از «في» آمده، مجرور به حرف جزا است.
- کلمه «آخر» اسم تفضیل و کلمه «آخر» اسم فاعل به شمار می آید

اسم المكان

همان گونه که از اسمش بیداشت به مکان اشاره می کند. این اسم در عربی بیشتر بر وزن «مفعَل» و «مَفْعُلَة» می باشد.

مثال: هنالك قرب بيتنا ملعت كبيرة: نزدیک خانه ما، ورزشگاه بزرگی هست.
اسم مکان

ذلک مثُلٌ جدي: آن خانه پدربرزگم است.

آخي يتعلّم في المقطوعة: برادرم در چایخانه کار می کند.
اسم مکان

نهاده نهضت

عین عباره ما جاء فيها اسم المكان:

- ١ هنا الشاعر شيرازي المولد و له أشعار رائعة!
 - ٢ في متجر زميلي سراويل أفضل!
 - ٣ هذه الأقلام الغرفة ليست مناسبة للأطفال!
 - ٤ لا تطلب العلم للوصول إلى مناصب ذاتية!
- گزینه (٣) - در این گزینه اسم مکان نداریم. ترجمه عبارت: این فیلم‌های عربی مناسب کودکان نیستند.

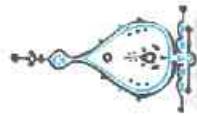
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ١ «مولد» بر وزن «مَفْعَل» به معنای «زادگاه» - اسم مکان. ترجمه عبارت: این شاعر متولد شیراز است و اشعاری دلنشیں دارد.
- ٢ «متجر» بر وزن «مَفْعَل» به معنای «فروشگاه» - اسم مکان. ترجمه عبارت: در فروشگاه همکارم شلوارهای بهتری است
- ٣ «مناصب» جمع «منصب» به معنای «مقام و حایگاه» و بر وزن «مَفْعَل» - اسم مکان. ترجمه عبارت: برای رسیدن به مقام‌های دنیوی به دنبال علم نباش

نهاده: وزن «مَفْعَلَة» همیشه برای مکان به کار می رود، ولی «مَفْعَل» و «مَفْعُلَة» بین مکان و زمان مشترک‌اند. فقط در جمله می توانیم بفهمیم برای مکان به کار رفته‌اند یا زمان.

مثال: الرِّوَاز يذهبون إلى مكة المكرمة في موسم الحج. (زائران در فصل (موسم) حج به مکه مکرمه می روند.)
اسم مکان بر وزن «مَفْعَل»

أمي مُشغولة بطبع الطعام في المطبخ. (مادرم در آشیخانه مشغول بختن غذا است.)
اسم مکان بر وزن «مَفْعَل»

مُبَدِّأ العام البحري هو الشَّهْرُ الْمَحْرَمُ. (زمان شروع سال هجری، ماه حرم است).
لـ «زمان بر وزن «مُفْعَل»

إنَّ الْمَرْأَةَ تَرَأَتْ مِنَ الْمَخْيَلِ. (زن از کجاوه پایین آمد).
الـ مکان بر وزن «مُفْعَل»

تفکر اسم‌های مکان ممکن است گاهی تغییراتی در ظاهرشان دیده شود و آن‌ها را بر وزن‌های دیگری ببینیم:
مثال مکان، مدار، مقام، مزار و ... **مُفْعَل** (مخصوص ریشه‌هایی است که حرف سومشان «و، ی» است).

مُفَرَّج، مُخْلَلُ و ... **مُفْعَل** (مخصوص ریشه‌هایی است که دو حرفشان شبیه هم است).
مُرْمَى (دروازه)، مُفَهَّمی (قهوه‌خانه)، مُشَفَّقی (شفاخانه) **مُفْعَل** (مخصوص ریشه‌هایی است که حرف سومشان «و، ی» است).

تفکر اسم مکان در فعل‌های ثلاثی مزید دقیقاً هموزن اسم مفعول است. در این صورت فقط ترجمه می‌تواند راه تشخیص مناسبی باشد:
مثال مُشَتَّنَع (مرداب)، مُشَتَّضَ (درمانگاه)، مُشَتَّفَی (بیمارستان)

مفهومه فاعلی

عنین اسم المکان:

- ١ مُفَرَّج
- ٢ مُهْبَّة
- ٣ مُرْسِل
- ٤ مُنْظَمٌ

گزینه (۱) - «مُفَرَّج» به معنای «جایگاه» اسم مکان است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ٥ «مُهْبَّة» **مصدر (محبت کردن)**
- ٦ «مُرْسِل» **اسم الفاعل (فرستنده)**
- ٧ «مُنْظَمٌ» **اسم المفعول (به نظم درآمده)**

عنین ما قبیه اسم المکان:

- ١ لا يَسْعُخُ مَكْتَبَنَا لَنَا أَنْ سَجَدَ لِغَيْرِ اللَّهِ.
- ٢ الْإِنْسَانُ الصَّادِقُ مُعْتَمِدٌ عِنْدَ أَحْدَادِهِ.

- ٣ مَا يَشْتَرِي الْعَلَمَاءُ مِنْ مَعْرِفَةِ الظَّواهِرِ الْطَّبِيعِيَّةِ.

گزینه (۱) - «مکتب» بر وزن «مُفْعَل» اسم مکان است. ترجمه عبارت: آین ما به ما اجازه نمی‌دهد که برای غیر خدا سجده کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ٤ «مُعْتَمِدٌ» (م...ـ) اسم مفعول از ثلاثی مزید است. ترجمه عبارت: آسان راستگو نزد دوستانش مورد اعتماد است.
- ٥ «مُعْرِفَة» مصدر است. ترجمه عبارت: دانشمندان از شناخت پدیده‌های طبیعی نالمند نشندند.

- ٦ «المَوْدَةُ، الْمَرْحَمَةُ» مصدر هستد. ترجمه عبارت: مدیر، دانش‌آموزان خود را با دوستی و مهربانی گرامی داشت.

تفکر جمع اسم‌های مکان (مُفَعَل، مُفَعِّل، مُفَعَّلَة) بر وزن **«مُفَاعِل»** می‌اید، بنابراین برای پیدا کردن اسم‌های مکان وزن «مُفَاعِل» را هم باید در نظر داشته باشیم:
«مَطَاعِم» جمع «مُطَعَّم»؛ رستوران، «مَنَازِل» جمع «مَنَزِل»؛ خانه، «مَطَابِع» جمع «مَطَابِع»؛ چایخانه، «مَلَاعِبُ» جمع «مَلَعَبٌ»؛ ورزشگاه

مفهومه فاعلی

عنین ما لَيْسَ فِيهِ اسم المکان:

- ١ كَلَتْ مَزَارُعَ مُحَافَظَةِ مَازَدَرَانَ مِنْ أَحْمَلِ الْمَنَاطِقِ جَدَّاً.
- ٢ شَاهَدَتْ زَمِيلَتِي فِي الْمَكْتَبَةِ الْعَامَّةِ صَبَاحًاً.

- ٣ «هُوَ أَغْلَمُ بَمَنِ خَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمَهْتَدِينَ».

گزینه (۳) - «المَهْتَدِينَ» با «هـ» شروع شده و عن الفعل آن کسره دارد، بنابراین اسم فاعل است. ترجمه آیه شریفه: او به کسی که از راهش گمراه شد آگاه است و او به هدایت یافتگان آگاهتر است

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ٤ «مَزَارِعُ» جمع «مَزَرَعَة» بر وزن «مُفَعَّلَة» **اسم مکان**. ترجمه عبارت: مزرعه‌های استان مازندران واقع‌از زیباترین جاهای بود.

- ٥ «الْمَكْتَبَةُ» بر وزن «مُفَعَّلَة» **اسم مکان**. ترجمه عبارت: دوستم را صبح در کتابخانه عمومی دیدم.

- ٦ «الْمَرْمَةُ» **بر وزن «مُفَعَّی»** **اسم مکان**. ترجمه عبارت: دروازه‌بان کشور ایران در مبلقه جهانی، مرا به شگفت می‌آورد.

تفکر اسم‌هایی که در معنای مکان هستند ولی بر وزن‌های اسم مکان نیستند را اسم مکان نمی‌گیریم مانند: الصَّفُ (کلاس)، شَارِعُ (خیابان)، رَفَقَ (کوچه)، دَارُ (خانه) و ...

ترجمة عبارات مهمة

پدران و مادران دوست دارند فرزندانشان را در بهترین حالت ببینند.	يَحْبُّ الْأَبَاءُ وَالْأَمْهَاتُ رُؤْيَاً وَلَادِهِمْ فِي أَحْسَنِ حَالٍ
و در قرآن کریم «لقمان حکیم» را می‌بینیم که به پرسش پندهای ارزشمندی را تقدیم می‌کند.	وَفِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ نَرِزِي «لَقَمَانَ الْحَكِيمَ» يُقَدِّمُ لِابْنِهِ مَوَاعِظَ فِيمَا
و این یک نمونه تربیتی (پرورشی) است تا با آن همه جوانان هدایت شوند	وَهَذَا نَمْوَذْجٌ تَّرْبِيَّيٌّ لِيَهْتَدِيَ بِهِ كُلُّ الشَّبَابِ.
«ای پسرکم نماز را برابر پای دار و به کار نیک دستور بده و از کار رشت بازدار.	﴿يَا بَنِي أَقِمُ الصَّلَاةَ وَأْمِرُ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهِ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾
و بر آن چه به تو رسیده است (بر تو اصلیت کرده است) شکیبایی کن، به درستی که آن از کارهای مهم است.»	وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأَمْوَرِ﴾
«و با تکریر رویت را از مردم برنگردان و در زمین شامانه و باناو خودپسندی راه نزو زیرا خدا هر خودپسند فخرخوشی را دوست ندارد.	﴿وَلَا تَنْسَقْ خَدْكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْسِخْ فِي الْأَرْضِ مَرْحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ
و در راه رفتن خود میانه روی کن و صدایت را بایین بباور به درستی که رشت ترین صدایها بی‌گمان صدای خزان است.»	وَاقِصِدْ فِي مُشْبِكٍ وَامْضِ فِي مَوْتَكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَسْوَاتِ لَصُوتَ الْحَمِيرِ﴾
قطعًا خداوند کسی را که بر نماز در وقت خود، نگهداری می‌کند دوست می‌دارد.	إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَنْ يَحْافِظُ عَلَى الصَّلَاةِ فِي وَقْتِهَا.
حکمت در قلب [انسان] فروتن ماندگار نمی‌شود و در قلب [انسان] مغفول و ستمکار زورمند ماندگار نمی‌شود.	«الْحِكْمَةُ تَعْمَرُ فِي قَلْبِ التَّمَوَاضِعِ، وَ لَا تَعْمَرُ فِي قَلْبِ الشَّكْبَرِ الْجَبَارِ.»
همانا خداوند هر خودپسندی را دوست ندارد.	إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُعْجِبٍ بِنَفْسِهِ.
بس خداوند سخن کسی را که صدایش را بدون دلیل منطقی بالا می‌برد به صدای خر تشبیه کرده است.	فَقَدْ شَبَّهَ اللَّهُ كَلَامَ مِنْ يَرْفَعُ صَوْتَهُ دُونَ دَلِيلٍ مُنْطَقِيٍّ بِصَوْتِ الْحِمَارِ.
دشنامگوی خود را خوار رها کن تا [خدای] بخشاینده را خشنود و اهریمن را خشمگین کنی و دشمنت را کیفر داده باشی.	ذَعْ شَابِقَكَ مَهَانًا ثَرَضَ الرَّحْمَنَ وَ أَسْخَطَ السَّيْطَانَ وَ تَعَاقَبَ عَذَّوْكَ
مؤمن پروردگارش را با [چیزی] مانند بردباری خشنود و اهریمن را با [چیزی] همانند خاموشی خشمگین نکرد، و نادان با چیزی همانند دم فروستن در برابرش کیفر نشد.	مَا أَرْضَ الْمُؤْمِنِ رَبَّهِ يَمْثُلُ الْجَحْمَ، وَ لَا أَسْخَطَ السَّيْطَانَ يَمْثُلُ الصَّمَدَ، وَ لَا عَوْقَبَ الْأَحْمَقِ يَمْثُلُ السُّكُوتَ عَنْهُ.
داناترین مردم کسی است که علم مردم را به علم خودش بیغرايد. (افزود)	أَعْلَمُ النَّاسِ مِنْ جَمِيعِ عِلْمِ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ.
محبوب‌ترین بندگان خدا نزد خداوند، سودمندترین آن‌ها برای بندگانش است.	أَحَبُّ عِبَادَ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَقُهُمْ لِعِبَادِهِ.
و با آن‌ها به روشی که بهتر است گفت و گو کن؛ به راستی پروردگارت نسبت به کسی که از راه او گمراه شده آگاه‌تر است.»	«وَجَادِلْهُمْ بِالْأَيْتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنْ رَئَكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَلْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ.»
قیمت‌ها از هفتاد و پنج هزار [تومان] شروع می‌شود تا هشتاد و پنج هزار تومان.	تَبَدَّلُ الْأَسْعَارُ مِنْ خَمْسَةٍ وَسَبْعِينَ أَلْفًا إِلَى خَمْسَةٍ وَتَمَائِينَ أَلْفَ تُومَانٍ.
بعد از تخفیف، دویست و بیست هزار [تومان] به من بدده.	أَعْطَنِي بَعْدَ التَّخْفِيفِ مَقْتَنِينَ وَعِشْرِينَ أَلْفَ.

آن مغازه همکارم است، او شلوارهای بهتری دارد.	ذلك متجر زميلي، له سراويل أفضل.
هر کس اخلاقش بد شد خودش را عذاب داد.	من ساء خلقه عذب نفسه.
من فقط فرستاده شدم تا شرافت‌های اخلاقی را کامل کنم.	إنما يبعث لأتقى مكارم الأخلاق.
خداآندا، همان‌گونه که آفرینش مرانیکوگرداندی، خلق و خوبیه را [نیز] نیکوگردان.	اللهم كما حسنت خلقی، فحسّن خلقی.
در ترازو [ترازوهای اعمال] چیزی سنگین‌تر از اخلاق نیکو نیست.	لئن شی أُنقَلَ فِي الْمِيزَانِ مِنَ الْخَلْقِ الْحَسَنِ
خداآندا به کسی جز [به اندازه] توانایی اش تکلیف نمی‌کند.	(لا يكلف الله نفساً إلا وسعها)

(وازگان و اصطلاحات)

سأة: بد شد (مضارع: يَسُوءُ)	أنْقَلَ: سُنْكِينَ تَرَكَ
سغّر: قيمت « جمع: أشعار »	إذْنَ: بنابراین
الساتِم: دشمن‌دهنده	اسْتِهْلَكَ: مصرف کردن (استهلهك، يستهلك)
شَبَّهَ: تشبیه کرد (مضارع: يَشَبَّهُ)	أَعْضَضَ مِنْ صَوْبَاتَكَ: صدایت را بایین بیاور (غض، يَعْضُضُ)
الصَّمْتَ: خاموشی، دم فروپتن	الْقِصَادَ: صرفه جویی (القصاد، يقتضي)
قلَّ: گمراه شد (مضارع: يَقْلُلُ)	اقْصِدَ: میانه روی گن (قصد، يقصد)
عَذْبَ: عذاب داد (مضارع: يَعْذِبُ / امر: عذب / مصدر: تعذيب)	أَقْمَ: بر بای دار « أقم الصلاة: نماز را بر بای دار. » (أقام، يقيم)
عَزْمُ الْأَمْوَارِ: کارهای مهم	أَنْكَرَ: زشت‌تر، رشت‌ترین = أَقْبح
عَجْبَ: خودپسندی	أَنْثَى: بازدار (نهی، ينهی)
عَلَّتَ: چیره شد (مضارع: يَعْلَمُ / مصدر: غلبة)	أَوْتَرَ: دستور بده (و + أوتزر = وأمر)
فَخُورَ: فخرفروش ≠ مُتَواضع	أَهْدَى: هدیه کرد
فُنُونَ: هنرها (مفرد: فن)	بَقْسِحَى: ب بنفس
قدَّ: گاهی، شاید (بر سر مضارع) ابر سر ماضی معادل ماضی نقلی	تَخْفِضَ: تخفید، تخفیف دادن
قِيمَ: ارزشمند	تَبَرُّوْيَ: پرورشی
لا تَقْنُشَ: راه نبو (ماضی: مَقْنَشَ / مضارع: يَمْقُنْشُ)	تَرْبُصَ: خشنود می کنی (أرضي، يربضي)
لا تَنْصَرِفَ خَلَّتَ: با تکبر رویت را بزنگردن (مضارع: يَصْغَرُ)	تَغْفَرَ: عمر می کند، در اینجا ماندگار می شود (عمر، يغفر)
لَّ: بی گمان (حرف تأکید)	تَقْمَمَ: کامل کرد (مضارع: يَتَقْمِمُ / امر: تَقْمِمُ / مصدر: تتمیم)
لِتَهْتَدِيَ: تا راهنمایی شود (ماضی: اهتدی)	تَعَافَّ: کیفر می دهی، کیفر می دهد (ماضی مجھول: عَوْقَبٌ: کیفر شد)
لِتَهْتَدِيَ: تا راهنمایی شود (ماضی: اهتدی)	جَادَلَ: گفت و گو کرد، ستیز کرد (مضارع: يَجَادِلُ / امر: جَادِلٌ / مصدر: مَجَادَلَة)
مَاتَلَى: آن چه می آید	جَنَاحَ: ستمکار رومند « صفت خدا به معنای توامند »
مشَغَرَ: مغازه (جمع: متجرا)	جيـران: همسایگان (مفرد: جار)
مَخْتَالَ: خودپسند = مُعْجَجٌ بِتَقْسِيَةٍ، مَرْحَأٌ: شادمانه و باناز و خودپسندی	خَشَنَ: نیکو گردانید (مضارع: يَخْشَنُ / امر: حَسَنٌ / مصدر: تحسین)
مشَنِيَ: راه رفتن	خَمِيرَ: خرها (مفرد: حمار)
مَصْصَعَ: کارخانه (جمع: مصانع)	خَنِيَ: بشتاب
مَطْبَعَ: آشپزخانه	خَدَّ: گونه
مَطْنَعَةَ: چایخانه	خَفَقَ: تخفیف داد (مضارع: يَخْفَقُ / امر: خَفَقَ / مصدر: تخفیض)
مَطْعَمَ: رستوران (جمع: مطاعم)	دَغَ: رها کن (وذع، يذع)
مَعْجَجٌ بِتَقْسِيَةٍ: خودپسند / اعجل بالنفس؛ خودپسندی	زَصلَ: همکار، هم‌شاگردی
مَلْعَبَ: ورزشگاه (جمع: ملاعب)	

منزل: خانه (جمع: منازل)

منکر: کار رشت

اللهان: خوار

غهلا: آرام باش

عیز: جدا و سوا کرد (مضارع: **یَمِيز** / امر: **مَيْزَ**)

عیزان: ترازو (ترازوی اعمال) «جمع: **مَوَازِين**»

ناهی، ناه: بازدارنده (جمع: **نَاهُونَ**، **نَاهِيَنَ** و **نَهَاةَ**)

تنفسی: آرزو می کنیم

كلمات متراوef

ضداقة = وَذَ = خَلَة (دوستی)

صمت = سکوت (سکوت)

غَبَّ = غَرُور (خودپسندی)

عَذَّبَ = عَاقِبَ (مجالات کرد)

عزم الأمور = الأمور المهمة (کارهای مهم)

غَفَرَ = سَامَحَ = عَفَا (بخشید)

فَوقَ = عَلَى (بر، روی، بالای)

مَتَّجِرَ = دَكَانَ (مقاهی)

مَخْتَالَ = مَعْتَدِلَ بِنَفْسِهِ (خودپسند)

مَنْزِلَ = بَيْتَ (خانه)

مَوَاعِظَ = نَصَائِحَ (بندها، نصیحتها)

نَمُوذَجَ = مِثَالَ (نمونه)

نَوْعَةَ = جِنْسَ (جنس)

يَحْفَاظُ = يَحْرُسُ (محافظت می کند، نگهداری می کند)

يَرْبَدُ = يَهْدِي = يَدْلِيَ (هدایت می کند، راهنمایی می کند)

يَنْفِي = يَنْهَى (منع می کند)

أَحْقَقَ = جَاهِلَ (نادان)

أَرَادَ = شَاءَ = طَلَبَ = اِشْتَهَى (خواست)

أَعْمَالَ = أَمْوَارَ (کارها)

أَنْكَرَ = أَفْبَحَ (زشتترین)

اَهْتَمَ = جَهَدَ = سَعَى = جَذَ = فَحَوَّلَةَ (تلان، کوشش)

يَعْتَثَ = أَرْسَلَتَ (فرستاده شدم)

تَكَلَّمَ = تَحْدَثَ = نَطَقَ (بر زبان آورد، صحبت کرد)

جَلَمَ = ضَبَرَ (بردباری)

حَيَّ = حَجَلَ = اِشْرَغَ (بشتاب، عجله کن)

حَمَرَ = أَخْسَنَ (بهترین)

ذَغَ = أَلْرَكَ (رهاکن)

رَأَى = نَظَرَ = شَاهَدَ (دید، مشاهده کرد)

سَفَرَ = تَنَقَّ (قیمت، بها)

سَكِّينَةَ = هَدْوَهَ (آرامش)

سَيِّءَ = قَبِحَ (زشت، بد)

صَارَ = أَصْبَحَ (شد)

كلمات متضاد

أَهْمَانَةَ (وفادلاری) ≠ خيانة (بیمان شکنی، بی وفای)

أَوْفَرَ (دستور بده) ≠ إِنَّهَ (بازدار)

بَايْعَ (فروشنده) ≠ مَشْتَرِيَ (خریدار)

حَسَنَ (خوب) ≠ سَيِّئَ (بد)

حَشِنَ (خوبی) ≠ سُوءَ (بدی)

حَلَالَ (حلال) ≠ حَرَامَ (حرام)

حَنِيَ (زنده) ≠ مَيْتَ / مَيْتَ (مرده)

حَالَقَ (افریدگار) ≠ مَخْلُوقَ (افریده شده)

حَمِيرَ (نیکی) ≠ شَرَرَ (بدی)

حَمَرَ (بهرتر، کمترین) ≠ سَرَرَ (بدتو، بدترین)

زَخِيصَ (اززان) ≠ غَالِيَ (گران)

آباء (پدران) ≠ آمهات (مادران)

أَبْيَضَ (سفید) ≠ أَسْوَدَ (سیاه)

أَحْسَنَ (نیکی کرد) ≠ أَسَاءَ (بدی کرد)

أَرَادَ (فرومايگان) ≠ أَفْاضَلَ (شایستگان)

إِسْتَهْلَاكَ (صرف کردن) ≠ اِنْتَاجَ (تولید کردن)

أَغْضَضَ (بایین بیاور) ≠ اِرْفَعَ (بالا بر)

أَغْلَى (گران تر، گران ترین) ≠ أَرْخَصَ (اززان تر، ارزان ترین)

اقْتِرَابَ (نزدیک شدن) ≠ اِبْتَعَادَ (دور شدن)

اقْتَصَادَ (صرفه جویی) ≠ اِسْرَافَ (زیاده روی)

أَقْلَ (کم تر، کمترین) ≠ أَكْثَرَ (بیشتر، بیشترین)

أَكْبَرَ (بزرگ تر، بزرگ ترین) ≠ أَصْغَرَ (کوچک تر، کوچک ترین)

فیلم (ازشمند) ≠ مهان (خوار، بی ارزش)	ساه (بد شد) ≠ حسن (خوب شد)
متواضع (فروتن) ≠ مشکل (خودخواه)	سارغ (عجله کن) ≠ اضیز / ههلا (صبر کن)
مخاطب (مخاطب) ≠ متكلم (گوینده)	شکوت (سکوت) ≠ کلام (سخن)
شرق (شرق) ≠ غرب (غرب)	شباب (جوانان) ≠ شیوخ (بیران، سالخوردهان)
معروف (کار خوب) ≠ فتنه (کار بد)	ضالیں (غمراهان) ≠ غمتهدین (هدایت یافتهان)
مقبول (پذیرفته شده) ≠ مردود (رد شده)	ضل (گمراه شد) ≠ اهتمدی (هدایت شد)
مهلا (آرام باش) ≠ عجل (بستاب)	عقل (خردمند) ≠ جاہل (نادان)
لغع (سود) ≠ ضرر / خسaran (زیان)	عداوة (دشمنی) ≠ خداقة (دوستی)
یضغط (روی برمی گرداند) ≠ یلتقط إلى (توجه می کند)	عدّت / عاقبت (مجازات کرد) ≠ غفر (بخشید)
	فحور (فخرفروش) ≠ متواضع (فروتن)

جمع‌های مکسر

ترجمه	مفرد	جمع	ترجمه	مفرد	جمع	ترجمه	مفرد	جمع
ایستگاه	توقف	مواقف	کلار	امر	امور	حدیث، سخن	حدیث	احادیث
همایه	جار	جیران	جمله	جملة	جمل	حفل و خوی، رفتار	خلق	اخلاق
خر	چمار	حصار	پدر	أب	آباء	دعا	دعاء	ادعية
مرد	رجال	رجال	ماه	شهر	أشهر	قيمت، بها	يغير	أسعار
همشاگردی، همکار	زمیل	زملاء	برادر، دوست	أخ	إخوان	اسم، نام	اسم	أسماء
گرگ	ذنب	ذناب	فرومایه‌تر	أرذل	أرذل	برتر، برترین	أفضل	أفضل
جوان	شلت	شباب	استاد	أستاذ	أساتذة	معازه	متاخر	متاخر
بدیختی، سختی	شدیدة	شدائد	نام، اسم	اسم	أسماء	چاربا	بهائم	بهائم
رویاه	تعلب	تعالب	دوست، بار	صديق	أصدقاء	کوه	جبل	جبال
دانش	علم	علوم	صدا	صوت	أصوات	شلوار	بزووال	بزووال
ترازو	میزان	موازن	کلار	عمل	أعمال	بنده	عبد	عبد
هنر	فن	فنون	رفتار	فعل	أفعال	مدرسه	مدارس	مدارس
كتاب	كتاب	كتب	فamil نزديك، خويسلوند	قرب	أقرباء	عيوب	عيوب	عيوب
سختی، دشواری	مشکله	مشکل	بزرگ‌تر	أكبر	أكابر	پیراهن زنانه	فستان	فستان
مصدر	مصدر	مصادر	رنگ	لون	ألوان	рестوران، غذاخوری	مطعم	مطعم
پند و آدرس	موقعه	مواقعه	متن	نق	خصوص	بزرگی	مکرمه	مکرمه
نمونه	نمودج	نمایج	فرزند	ولد	أولاد	لباس، جامه	ملابس	ملابس
نهی کننده، بازدارنده	ناهي	نهاة	ساخت، ترکیب	تركيب	تركيب	ورزشگاه، زمین بازی	ملعب	ملعب
		تمرین	تمرین	تمارين	تمارين	خانه	منزل	منازل

كلمات مشابه

استهلاك: مصرف	ذهب: رفت	رؤيه: دیدن
هلاكه: نلودي	ذهب: طلا	رأي: ديد
محظت بنفسه: خودشيفته	حسن: خوب	غاليه: گران
المحب: خوديسندي	أحسن: بهتر	عالمه: بالا
محظى: شغفتي		مختصده: ميانه رو
خني: بستان	زجاجه: لطفاً	اقتصاد: صرفه جوي
حبا: زنده	زجاجه: اميد	قصد: عزم کرد، خواست
أغلى: بلندتر، بلندترین	سنه: بد شد	قصد: ميانه روی کن
أغلى: گران تر، گران ترین	سود: بد	قطيق: رستوران
	بسن: [چه] بد است.	مطيخ: آشپزخانه
رث: چه با	شهر: ماه	قطيقه: چایخانه
رث: بروزدگار	مشهور: معروف	اذن: بدلراين
		اذن: اجازه
		اذن: گوش

كلمات عربي به عربي

ملعب: مكان يلعب فيه الرياضيون.	جمار: حيوان يستخدم للحمل والركوب.
ورزشگاه: جايی که ورزشکاران در آن بازي می کنند.	خر: حيواني که برای باربری و سواری به کار گرفته می شود.
مطعم: مكان لاكل الطعام.	مختال: الإنسان الذي يفتخز بتفاهة كثيرة.
рестوران: جايی برای خوردن غذا.	خودپسند: انسانی که به خودش بسیار افتخار می کند
مطيخ: مكان لطبخ الطعام.	خد: عضو في الوجه.
آشپزخانه: جانی برای پختن غذا.	گوشه: عضوی در صورت است.
ختار: المُشَيَّدُ الذي لا يرى لأحد عليه حقاً.	منك: الفعل الشيء؛ والقبيح.
ستمكار زورمند: فرد زورگوی که حقی را برای کسی به عهده خود نمی بیند. کار زشت: کار بد و رشت	

پرسش های چهارم زده ای

وازگان

١- عین الصحيح لتمكيل الترجمة:

«أراد قنبر أن يتسبّب الذي كان سبّة». «قنبر كه كسى راكه او را دشنام داده بود».

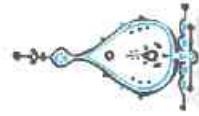
(١) می خواست - دشنام بدهد (٢) خواست - دشنام بدهد (٣) خواسته بود - دشنام داده باشد (٤) می خواهد - نصیحت کند

٢- عین ما ليس فيه من المتضاد:

(١) الألف من الأصدقاء قليل و الواحد من الأعداء كثير.

(٢) يحب الآباء والأمهات نقدم أولادهم في العلم

(٣) اللهم كما حشنت خلقي فحسن خلقي.

- ٣- عين الخطأ في توضيح الكلمات التالية:**

 - (١) جمار: خيوان يستخدم للحمل والركوب.
 - (٢) شاتم: الذي يخطط الشيطان بحلمه.

٤- عين الصحيح عن ترجمة الكلمات المعينة:

 - (١) هذا تموذج جديد في تعلم العلوم: نموذجنا
 - (٢) إن الله لا يحيث كل مختار فخور: فخرفوش

٥- عين الخطأ عن ترجمة الكلمات المعينة:

 - (١) هذا زجل ناه عن المنكرات: بازدارنه
 - (٢) الفنون التأكيدية ساعدتني في المعاش: هفرمندان

٦- عين الخطأ للفراغات:

 - (١) والذي تشتعل في مؤسسة ثقافية (تربيوية)
 - (٢) إتي هدية لزملي الفائز في المسابقة. (آهديت)

٧- عين حديثا جاء فيه الجمع المكسر:

 - (١) إنما يبعث لآتهم مكارم الأخلاق.
 - (٢) ليس شيء أقبل في الميزان من الحلق الحسن.

٨- عين الخطأ في المترادف أو المتضاد:

 - (١) ضل ≠ إهتدى
 - (٢) جلم ≠ ضبر

٩- عين الخطأ في التضاد:

 - (١) علينا أن نبتعد عن الغجب: الشيبة
 - (٢) سورة البقرة أكبر سورة في القرآن: أصغر

١٠- عين غير المناسب للفراغ:

 - (١) هو الذي يقوم بفحش الآخرين. (شاتم)
 - (٢) أفضل الأعمال الكتب من (الحلال)

١١- عين الخطأ في جمع المفردات التالية:

 - (١) مطلع + مطعم
 - (٢) أكبر + أكيل

١٢- عين جواباً ماجاء فيه من الجموع المكسرة:

 - (١) إشترى خمسة أسماء تفضيل من دعاء الافتتاح.
 - (٢) هذه الشمادج التربوية ساعدتني في الحياة.

١٣- عين الخطأ حسب الحقيقة والواقع:

 - (١) من ساء حلقه عذب نفسه.
 - (٢) حرم الله تعالى المجادلة بين الناس.

١٤- عين جواباً ماجاء فيه المتضاد:

 - (١) كم يسر هذا القميص الزجاجي و ذلك الفستان الثاني؟
 - (٢) ربما هذه السراويل تكون رخيصة بالنسبة لتلك الملابس الغالية.

١٥- عين الكلمات الغريبة في المعنى:

 - (١) يسوء - ساء - شديدة - سوء
 - (٢) ضل - إهتدى - وعذ - أذع

١٦- عين جواباً كله من الجموع المكسرة:

 - (١) أكتار - مطراعم - جبران - الآخرين
 - (٢) زملاء - أشعار - تلميذات - تاهين

١٧- عين الصحيح عن ترجمة العبارات المعينة:

- (٢) أكبير العيب أنْ ثقيت ما فيك مثله: أنْ چه در توست عیب دار شود.
- (٤) «يا أيها الذين امنوا [جئنوا] كثيراً من الظن»: از گمان، بسیار دوری کنید.
- ١٨- عين الصحيح للفراغات: «كم هذا الفستان؟ ألف تومان، أريد من جديدة».
- (٤) لون - ثلاثون - فستان (٣) أشعار - ثلاثة - غالبة (٢) أرخص - أربعين - نوعيات (١) سعر -أربعون - نوعية
- ١٩- عين الجواب المناسب للسؤال التالي: «بكم تومان هذه الشراوبل؟»
- (٤) الفستان يتسعين ألف تومان (٣) تفضلي، أنظري (٢) سيدتي، ماعندهنا سروال أرخص (١) تبدأ الأسعار من أرخص إلى أغلى
- ٢٠- عين المناسب للفراغ: كم صار المبلغ؟ متنان وثلاثين ألف تومان. أعطيني بعد عشرين ألفاً.
- (٤) الرجال (٣) المتجر (٢) التحفيف (١) النوعيات
- ٢١- عين السؤال المناسب للفراغ:؟ أبيض وبنفسجي والأحمر؟
- (٤) ما هي الأسعار الجديدة؟ (٣) هل يختلف خسب النوعية؟ (٢) أبي لون في متجركم؟ (١) أين كنتم؟
- ٢٢- عين جواباً جاء فيه الكلمة الغربية في المعنى:
- (٤) زميل - موظف - بائع (٢) سروال - قميص - فستان (٣) متجر - مطعم - مكتبة (١) أسود - بعير - غالبي

٢٣- عين الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- (١) علينا أن لا ترفع أصواتنا فوق صوت المخاطب.
- (٢) إذا مللت الأراذل هلت الأفاضل.
- (٣) أحث عباد الله إلى الله أفعهم بعماده.
- (٤) تذكر ساعة خير من عبادة سبعين سنة.
- ٢٤- عين الخطأ في ضبط حركات الكلمات:
- (١) كانت مكتبة «جندی ساپور» في خوزستان أكبر مكتبة في العالم القديم. (٢) أعطيني بعد التحفيف متنان وعشرين ألفاً
- (٣) اللهم كما حشنت خلقی فحسن خلقی
- ٢٥- عين الخطأ في ضبط حركات الكلمات:
- (١) الشکوت ذہت و الكلام فضة.
- (٢) يا توبات! إغفر لي الذنوب جميعاً
- (٣) نهى الله عبادة عن سخرية الآخرين

ترجمة، تعریف و مفهوم

٢٦- «ما أرضي المؤمن وَهُوَ يُمثِّلُ الْجِنِّ وَلَا أَسْخَطُ السَّيْطَانَ بِمَثِيلِ الْقَسْطِ.»:

- (١) مؤمن پروردگارش را با [چیزی] به مانند بردباری خشود نکرد و اهریمن را با [چیزی] همانند خاموشی خشمگین نکرد.
- (٢) چیزی که پروردگار را از مؤمن راضی می کنند مانند صبر است و شیطان را چیزی به مانند سکوت عصبانی نکرد.
- (٣) مؤمن از سوی پروردگارش با بردباری خود خشنود خواهد شد و شیطان به مانند خاموشی اش خشمگین می شود.
- (٤) مؤمن پروردگار را با سکوت و صبر خشنود کرد و اهریمن را با [چیزی] به مانند خاموشی خشمگین کرد.

٢٧- «... وَ جَادِلُهُمْ بِالْتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنْ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَا فَضَّلَ عَنْ سَبِيلِهِ ...»

- (١) وباسی که نیکوترين است ستير می کنی زيرا می داني که پروردگار کسی را که از راهش برگشت، می شناسد.
- (٢) و با روشي که آن نیکوترين است ستير کن همانا پروردگارت به کسی که از راهش گمراه شد، دانادر است.
- (٣) و به همان روشي که آن بهتر است مجادله کن جرا که پروردگار توه کسی که از راهش گمراه می شود، آگاهی دارد.
- (٤) و به نیکی با آن ها به مبارزه برخیز همانا پروردگارت تنها کسی است که به گمراهان از راهش دانادر است.

٢٨- «قَدْ يَكُونُ بَيْنَ زَمَلَاتِنَا مَنْ هُوَ أَفْضَلُ مِنَا فَيُجَبُ أَلَا نَكُونَ مِنَ الْمَعْجَبِينَ وَ لَا تَذَكَّرْ عِيوبُ أَحَدٍ بِكَلِمٍ خَفِيٍّ أَوْ يَاشَارَةً.»:

- (١) میان همکاران ماکسی که او از ما بهتر است، وجود دارد پس واجب شد که از مغروزان نیاشیم و یکی از عیبهای آن هارا با سخنی پنهانی و یا به اشارهای ذکر نکنیم.
- (٢) شاید در میان دوستانتان کسی باشد که از شما بهتر است پس نباید از خودبستان باشید و عیبهای کسی را با سخن درشت و یا کوچک، برملا کنید.
- (٣) آگاهی میان همکارانمان کسی می باشد که او از ما بهتر است پس نباید از خودبستان باشیم و نباید عیبهای کسی را با سخنی پنهان و یا با اشارهای بیان کنیم.
- (٤) میان همکارانمان همیشه کسی هست که بهتر از ماست و ما نباید خودشیفته باشیم و نباید عیوب کسی را با سخنی پنهانی و یا آشکار، فاش کنیم.

۲۹- «عَلَيْكَ أَنْ تَتَعَدَّ عَنِ الْغَيْبَةِ، لَا إِنَّ اللَّهَ حَرَمَهَا وَهِيَ مِنْ أَكْبَرِ الدُّنْوَبِ!»:

(۱) باید از غیبت برحدار باشم چرا که خداوند آن را حرام کرد و آن از گناهان بزرگ است!

(۲) باید خودم را از غیبت دور کنم برای این که خداوند آن را حرام کرد و آن از بزرگترین گناهان است!

(۳) بر من است که از غیبت کردن دور بشوم چون که خدا آن را حرام کرد و آن بزرگترین گناه است!

(۴) لازم است که از غیبت دور شوم زیرا خداوند حرامش نموده و آن از بزرگترین گناهان است!

۳۰- «لَا أَحِبُّ أَنْ تَعْيَّبَ رَمِيلِي، عَسَى أَنْ تَكُونَ مُثْلَهُ أَيْضًا!»: دوست ندارم که

(۱) همکارم از من عیب‌جویی کند، شاید خودش هم مثل من باشد! (۲) از همکاری ام ایراد بگیرم، چه سا مثل او باشم!

(۳) از همکارم عیب‌جویی کنی، کاش تو نیز مانند وی باشی!

(۴) از همکارم عیب بگیرد، شاید او نیز مانند وی باشد! ۳۱- «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ، مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ»: بگو

(۱) به پروردگار فلق پناهندگی شوام از شرترین مخلوقات!

(۲) به خداوند فلق پناهندگی شوام از شرارت‌های افریدگانش!

(۳) به خداوند صبحدم پناهندگی شوام از شرارت‌های افریدگانش!

(۴) «يَا أَيُّهَا الطَّلَابُ: لَا يَسْخُرْ أَحَدٌ مِّنْ أَخْدُ وَ اتَّقُوا اللَّهَ!»:

(۱) ای دانش‌آموزان؛ نباید کسی را مسخره کند و از خدا پرواکنید!

(۲) ای دانشجویان؛ نباید کسی دیگری را مسخره کند و باید از خدا پرواکنید!

(۳) ای دانش‌آموختگان؛ باید یکی دیگری را مسخره نکند و باید تقوای خدا کنید!

(۴) ای دانشجویان؛ باید یکی به وسیله یکی دیگر مسخره نشود و تقوای خدا کنید!

۳۲- «يَا بَنِيَّ، هَذِهِ الْقُصُصُ الْقَصِيرَةُ نَمُوذِجٌ تَرْبِيَّيٌ يَقْدِمُ لَكُمْ عَبْرًا نَافِعَةً عَنِ الدَّشَائِدِ وَ مَا أَصْبَكَ مِنَ الدَّهْرِ.»:

(۱) ای پسرکم، این داستان‌های کوتاه نمونه‌ای تربیتی هستند که به تو عبرت‌هایی سودمند هنگام سختی‌ها و هر آن چه از روزگار به تو برسد، را ارائه می‌دهد.

(۲) فرزندم، این‌ها داستان‌هایی کوتاه‌ند و نمونه‌هایی تربیتی که برای تو عبرت‌های مفیدی به هنگام مشکلات و هر آن چه از روزگار بیبینی، تقدیم می‌کند.

(۳) ای فرزندان من، این داستان‌های اندک‌الگویی تربیتی هستند که عبرتی سودمند هنگام سختی و هر آن چه روزگار می‌دهد، تقدیم می‌کند.

(۴) ای پسرم، این داستان‌های کوتاه نمونه‌ای از تربیت هستند که برایت عبرت‌هایی مفید به هنگام دشواری‌های روزگار و آن چه به تو اصابت می‌کند. خواهد رساند.

۳۴- «أَخْبَطْ عِبَادَ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَقُهُمْ لِعِبَادَهِ.»:

(۱) محظوظ‌ترین بندگان خدا به خدا سودمندترینشان به بندگانش سود می‌رسانند

(۲) دوست داشتنی ترین بندگان خدا به خدا سودمندترین به همه بندگان است. (۳) دوست دارم بندگان خدا را که به بندگانش سودمند هستند.

۳۵- «هَذِهِ التَّمَادِجُ التَّرَبُوَيَّةُ فِي الْمَجَمِعِ شَسَبَتْ اهْتِدَاءَ الشَّيَّابِ.»:

(۱) این نمونه‌های تربیتی در جامعه ما هدایت جوانان را نیز سبب خواهد شد.

(۲) این نمونه‌های تربیتی در جامعه باعث هدایت جوانان می‌شود.

(۳) این‌ها نمونه‌هایی تربیتی در جامعه‌اند که باعث ارشاد جوانان شده‌اند.

(۴) این گوها در جامعه تربیت شده‌اند تا باعث هدایت جوانان باشند.

۳۶- «عَلَيْنَا بِالْإِقْتَصَادِ فِي اسْتِهْلَاكِ الْمَاءِ وَ الْكَهْرِبَاءِ فِي كُلِّ السَّنَةِ خَاصَّةً فِي قَصْلِ الْقِصَيفِ.»:

(۱) ما باید در مصرف آب و برق در تمام سال به ویژه در فصل تابستان صرفه جویی کنیم!

(۲) بر ما واجب است که در تمام سال به ویژه در فصل گرم تابستان در مصرف آب و برق صرفه جو باشیم.

(۳) بر ماست به صرفه جویی کردن در استفاده از آب و گاز در هر سال به ویژه این که در فصل تابستان باشد.

(۴) ما باید در مصرف آب و برق در همه سال‌ها مخصوصاً در فصل تابستان میانه رو باشیم.

۳۷- «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا أَجْتَنَبُوا كَثِيرًا مِّنَ الدُّنْوَبِ فَلَا يَعْتَبِرُونَ بِعَصَمِهِمْ بَعْضًا!»:

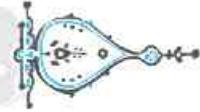
(۱) ای کسانی که ایمان اور دید، از بسیاری از گناهان دوری کنید و غیبت یکدیگر را نکنید!

(۲) کسانی که ایمان آورند، از گناهان بسیاری دوری کرده، غیبت هم دیگر را نمی‌کنند!

(۳) آنان که ایمان اورده‌اند، باید از گناه، بسیار دوری کنند و غیبت هم دیگر را نکنند!

(۴) آنان که ایمان اورند، از بسیاری از گناهان دوری کرددند پس نباید غیبت یکدیگر را نکنند!

٣٨- «عَلَى مَرْءَ الْفَحْصُورِ قَدْ عَاشَ أَشْخَاصٌ كَانُوا نَمَادِجَ تُرْبُوَيَّةً وَعَمِرُوا فِي قُلُوبِ النَّاسِ!»:

- (١) در گذشت زمان افرادی زندگی کردند که گووهای پرورشی بودند و در دل های مردم ماندگارند!
- (٢) در گذر زمان ها اشخاصی زندگی کردند که نمونه هایی تربیتی بوده اند و در قلب های مردم ماندگار شدند!
- (٣) با گذر زمان افرادی چون گووهای تربیتی زندگی کردند و در قلب های مردمان ماندگار شدند!
- (٤) با گذشت عصرها اشخاصی که نمونه هایی پرورشی بودند، زندگی می کردند و در دل های مردمان ماندگارند!

٣٩- «أَفْضَلُ النَّاسِ مَنْ يَجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِنَفْسِهِ وَمَالِهِ.»:

- (١) از برترین مردم است هر کسی که در راه خدا با جان و مالش جهاد کرده است
- (٢) بهتر است که مردم در راه خدا با جان ها و اموال خود جهاد کنند.
- (٣) بهترین مردم همان کسانی هستند که در راه خدا با جان و مال تلاش می کنند.
- (٤) برترین مردم کسی است که در راه خدا با جان و مال خود جهاد می کند.

٤٠- «شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَعْتَقِدُ الْأَمَانَةَ وَلَا يَجْتَنِبُ الْخَيَاةَ.»:

- (١) بدترین ها از مردم کسانی هستند که امانت را حفظ نمی کنند و به آن خیالت می کنند.
- (٢) بدترین مردم کسی است که پاییند به امانت نباشد و از خیانت دوری نکند.
- (٣) از مردم بد کسانی هستند که به امانت اعتقاد ندارند و از خیانت دوری نمی کنند.
- (٤) مردم بد می شوند زمانی که پاییند به امانت نیستند و از خیانت فرار می کنند.

٤١- «عَلَى السَّبَابِ أَنْ يَهْتَقِنُوا بِالرِّياضَةِ وَ حُسْنِ التَّعْذِيَةِ فَإِنَّهُمَا مِنَ الْأَمْوَارِ الْمُهِمَّةَ.»:

- (١) اهمیت دادن به ورزش و غذای خوب بر جوانان واجب است چون از کارهای مهم آن هاست.
- (٢) جوانان باید به ورزش و تغذیه خوب اهمیت بدهند پس آن دو از کارهای مهم هستند.
- (٣) بر جوانان لازم است که به ورزش و تغذیه خود به خوبی بپردازند زیرا از برترین کارها هستند.
- (٤) همه جوانان به ورزش و تغذیه سالم اهمیت می دهند که هر دو از کارهای مهم هستند.

٤٢- «كَانَتِ الْأُمَّ تَقْدِمُ لِأَوْلَادِهَا مَوَاعِظَ قِيمَةً وَ تَأْمِرُهُمْ بِالْتَّقْرِيبِ إِلَى الْأَفَاضِلِ.»: «مادر»

- (١) به فرزندانش نصیحت های گرانبهای را ارائه می دهد و به آن ها دستور می دهد که به شایستگان نزدیک شوند.
- (٢) پندهای با ارزشی را به فرزندان خود داده بود و به آن ها دستور می داد که به شایستگان نزدیکتر شوند.
- (٣) به تمام فرزندانش پیشنهادات ارزشمندی می داد و به آن ها دستور به نزدیک شدن به افراد نیکو را می داد.
- (٤) به فرزندان خود پندهایی ارزشمند می داد و آن ها را به نزدیکی جستن به شایستگان دستور می داد.

٤٣- «إِتَعْدُنَ عَنِ الْفَجْرِ وَ لَا تَذَكَّرُ عَيُوبُ الْآخِرِينَ بِكَلَامِ حَفْيٍ أَوْ يَاشَارَةً.»:

- (١) از تعجب گردن دوری گردند و عیوب های دیگران را با سخنانی پنهان یا با اشاره های یاد نگردد.
- (٢) از خود پسندی دوری گنید و عیوب های دیگران را با سخنی پنهان یا با اشاره های یاد نگنید.
- (٣) از خود پسندی دوری گنید و عیوب دیگران را با سخنی آشکار یا با اشاره های یاد نگنید.
- (٤) از خود پسندی دوری می کنند و عیوب دیگران را با سخن آشکاری یا با اشاره های یاد نمی کنند.

٤٤- «قَدْ سَقَى بَعْضُ الْفَقَسِيرِنَ هَذِهِ السُّورَةَ الَّتِي جَاءَتْ فِيهَا هَاتَانِ الْآيَتَانِ بِسُورَةِ الْأَخْلَاقِ.»:

- (١) برخی مفسران، این سوره را که در آن، این دو آیه آمده است، سوره اخلاق نامیده اند.
- (٢) بعضی از مفسران، این سوره را که در آن ها آیه ها آمده است، سوره های اخلاق نامیده اند.
- (٣) یکی از مفسران، آن سوره را که آیه ها در آن ذکر شده است، سوره اخلاق می نامند.
- (٤) برخی مفسرهای این سوره را که در آن، این آیه آمده است، سوره اخلاق نامیده بودند.

٤٥- «قَدْ يَكُونُ بَيْنَ زَمَلَائِنَا مَنْ هُوَ دَرِسَهُ أَضْعَفَ مِنَ فَعَلَيْنَا أَنْ نُسَاعِدَهُ.»:

- (١) شاید میان هم کلاسی ها کسی باشد که او درس ضعیفتر از ما داشته باشد، پس بر ماست که به او کمک کنیم.
- (٢) بین هم کلاسی هایمان کسی می باشد که او درس هایش نسبت به ما ضعیف است، پس ما از او باری می خواهیم.
- (٣) قطعاً بین هم کلاسی هایمان کسانی می باشند که درس شان از ما ضعیفتر است، پس ما باید به آن ها کمک کنیم.
- (٤) گاهی میان هم کلاسی هایمان کسی می باشد که او درس ضعیفتر از ماست، پس ما باید به او باری برسانیم.

٤٦- قال الشَّيْءُ (ص): «إِنَّمَا يَعْمَلُ لِأَنَّمَا مَكَارِمُ الْأَخْلَاقِ.»:

(۱) پیامبر اکرم (ص) گفت (فرمودند): «به درستی که از طرف خدا فرستاده شدم تا مکارم اخلاقی را کامل کنم.»

(۲) پیامبر (ص) گفت (فرمودند): «به درستی که فرستاده شدم تا مکارم اخلاق را کامل نمایم.»

(۳) پیامبر خدا (ص) گفت (فرمودند): «قطعاً فرستاده شده‌ام تا مکارم اخلاقی را به شما برسانم.»

(۴) پیامبر (ص) گفت (فرمود): «خدا مرا فرستاد تا مکارم اخلاق را به کمال برسانم.»

٤٧- دَخَلَتْ سُوقَ مَشْهَدَ فِي يَوْمِ السَّبْتِ وَإِشْتَرَى سِرْوَالٍ بِسِعْرِ سَبْعَةِ وَثَمَانِينَ أَلْفِ تُومَانٍ.»:

(۱) در روز شنبه وارد بازار مشهد شدم و شلواری را به قیمت هشتاد و هفت هزار تومان خریدم.

(۲) داخل بازار مشهد در روز سه شنبه شدم و شلواری را به قیمت هفتاد و هشت هزار تومان خریدم.

(۳) در روز شنبه وارد بازاری در مشهد خواهم شد و شلواری را به قیمت هشتاد و نه هزار تومان خواهم خرید.

(۴) در روز سه شنبه داخل بازار مشهد شدم و شلوارهایی را به قیمت هشتاد و هفت هزار تومان خریدم.

٤٨- «يَا مُؤْمِنَاتُ جَادِلُنَّ فَنَّ حَالَفَنَّ فِي أَمْرِ الْجِحَابِ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ.»:

(۱) زنان مؤمن، با کسانی که در امر حجاب با آن‌ها مخالفت کردند، با چیزی که بهتر است، سیز کردند.

(۲) ای زنان مؤمن، در امر حجاب، با کسی که مخالفت کرد، با چیزی که نیکوست، گفت و گو کنید.

(۳) ای زن مؤمن، با کسی که در امر حجاب با تو مخالفت می‌کند، به وسیله کسی که احسان کرد، گفت و گو کن.

(۴) ای زنان مؤمن، با کسی که در امر حجاب با شما مخالفت کرد، با روشی که بهتر است، گفت و گو کنید.

٤٩- «لِكُلِّ ذَنْبٍ نَّتِيْجَةٌ سَيِّئَةٌ، مِنْهُ الْغَيْبَةُ الَّتِي يَنْقُطِعُ بِهَا التَّوَاضُلُ بَيْنَ النَّاسِ!»:

(۱) نتیجه بد برای هر گناهی مثل غیبت وجود دارد، که رابطه بین مردم را قطع می‌کندا!

(۲) هر گناهی نتیجه بدی دارد، از جمله آن غیبت است که بوسیله آن ارتباط بین مردم قطع می‌شود!

(۳) برای هر گناهی نتیجه بدی است، از آن جمله غیبی است که روابط بین مردم را قطع می‌کندا!

(۴) نتیجه بد برای هر گناهی مثل غیبت وجود دارد، که رابطه بین مردم را قطع می‌کند!

٥٠- «سُوقَ أَعْلَمُ تَلْمِيذَاتِي أَحْسَنُ الطَّرُقَ لِلْوُصُولِ إِلَى النَّجَاحِ الْأَكْثَرِ فِي الدُّرَاسَةِ.»:

(۱) برای رسیدن به موفقیت بیشتر به دانش‌آموzan بهترین راهها را در تحصیل می‌آموزم.

(۲) به دانش‌آموzan بهترین راه برای رسیدن به موفقیت‌های بیشتر در درس خواندن را خواهم آموخت.

(۳) من به دانش‌آموzan خود راه‌های بهتری را برای رسیدن به موفقیت زیاد در پژوهش می‌آموزم.

(۴) به دانش‌آموzan بهترین راهها برای رسیدن به موفقیت بیشتر در تحصیل را آموزش خواهم داد.

٥١- «اجْتِنَابُكَ كَثِيرًا مِنَ الظُّنُونِ سَبَبَ فَلَاحِكَ!»:

(۱) از بسیاری از گمان‌ها اجتناب کن تا رستگار شوی!

(۲) از گمان‌های بسیار دوری کن تا سبب رستگاری شود!

(۳) اجتناب کردن بسیارت از گمان سبب رستگاری تو است!

(۴) دوری کردن تو از گمان‌های بسیار سبب رستگاری تو می‌باشد!

٥٢- في أي عبارة يختلف معنى كلمة «خير»؟

(۱) تَفَكَّرُ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَبْعِينَ سَنَةً!

(۲) خَيْرٌ على خَيْرِ الْعَمَلِ!

٥٣- «إِنْ عَقَادَنَا هِيَ الَّتِي تَدْعُونَا إِلَى أَحْسَنِ الْأَعْمَالِ أَوْ أَسْوَئِهَا وَتُبَعَّدُنَا مِنَ الْخَيْرِ أَوِ الشَّرِّ»:

(۱) همانا این عقاید ماست که ما را به بدرترین اعمال یا بدترین آن دعوت می‌کند و ما را از خوبی و بدی می‌راند!

(۲) عقاید ماست که ما را دعوت به اعمال نیک یا رشتترین آن‌ها می‌کند و ما از خوب بودن و بد بودن دوری می‌کنیم!

(۳) همانا عقاید ماست که برای ما خوب ترین کارها و رشتترین آن‌ها را می‌خواهد و ما از خوبی و بدی دوری می‌کنیم!

(۴) بی تردید عقاید ماست که ما را به نیکوترین کارها یا بدترین آنها فرامی‌خواهد و ما را از خوبی با بدی دور می‌کندا!

٥٤- عین الصحيح:

- (١) كانت الأم تكره إيهزاء جيرانها وتتأمر أولادها بالإبعاد عنها تكرهه: مادر از اين که همسایگان را مستخره کند بدش آمده بود و فرزندانش را به دوری از آن چه دوست نداشت، دستور می‌داد.
- (٢) تَهِي اللَّهُ عِبَادَهُ عَنِ السُّعْيِ لِمَعْرِفَةِ أَسْرَارِ الْأَخْرَيْنِ وَ حَرْمَ التَّجْسِيْتِ: خداوند بندگانش را از تلاش برای دانستن رازهای دیگران باز داشته است و جاسوسی را حرام کرده است.
- (٣) إِنْ جَلَّ دَمَاؤنِدَ فِي تَلَدُّنِ إِبْرَانِ مِنْ أَغْلَى الْجَبَلِ وَ جَبَلُ دَنَا أَصْعَرَ مِنْهُ: همانا کوه دماوند در سرزمین ایران از بزرگترین کوههای است و کوه دنا از آن کوچکتر است.
- (٤) يَحْتَ أَنْ لَا تَرْفَعَ أَصْوَاتَنَا فَوْقَ صَوْبَتْ مِنْ تَنَكَّلَمَ مَعَهُ: ما نباید صدای خود را بالای صدای کسی که با ما سخن می‌گوید، بالا ببریم.

٥٥- عین الصحيح:

- (١) لَنَا فِي هَذِهِ الْمَكْتَبَةِ أَنْفَنِ الْكِتَبِ: ما در کتابخانه خود کتاب‌های گران قیمتی داریم!
- (٢) لَا تَجَادِلْ أَقْلَكَ لَأَتَهَا تَرِيدَ لَكَ مَا هُوَ الْأَخْسَنُ: با مادر خود مجادله مکن زیرا او بهترین‌ها را برای تو خواسته است!
- (٣) مِنْ يَهْدِي إِلَيْكَ عَيْنِكَ خَيْرٌ أَصْدِقَانِكَ: کسی دوست خوب تو است که عیب تو را به تو هدیه می‌کندا!
- (٤) أَعْلَمُ النَّلَامِيدَ مِنْ جَمْعِ عَلَمَكَ إِلَى عِلْمِهِ: داناترین دانش‌آموزان کسی است که علم تو را به علم خود بیفزاید!

٥٦- عین الصحيح:

- (١) «إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ»: همانا پروردگارت به کسی که از راهش گمراه شده، دانست!
- (٢) قَدْ يَعْلَمُ صَدِيقِي مَوْضِعَاتِ مَفِيدَةً: گاهی دوستم موضوعات مفیدی را باد می‌گیرد!
- (٣) خَيْرُكُمْ مِنْ تَعْلِمُ الْقُرْآنَ وَ عَلَمَهُ: بهترین شماکسی است که قرآن را آموخت و آن را آموزش داد!
- (٤) إِسْتَغْفِرَتْ رَبِّي، أَرْجُو أَلَا أَفْعُلْ ذَنْبًا بَعْدَ هَذَا!: پروردگارم مرا بخشدید، امیدوارم که از این به بعد گناهی را انجام ندهم!

٥٧- عین الصحيح:

- (١) إِنَّ الْإِعْجَابَ بِالْقُلُوبِ صَفَةٌ يَنْهَا اللَّهُ عِبَادَهُ عَنْهَا: همانا خودشیفتگی صفتی است که خداوند بندگانش را از آن باز می‌دارد.
- (٢) قَالَتِ الْمَدْرَسَةِ لِتَلَمِيذَتِهِ أَعْظَمُهُ مِنْ صَوْتِكَ: معلم به داشت آموز گفت: صدایت را بالا نیاور.
- (٣) تَعْلَمْتُ فَنُونًا قِيمَةً إِذْنَ أَقْدَمَهَا لَكُمْ: هنرهای با ارزشی را بادگرفتم، اکنون آن‌ها را به شما تقدیم می‌کنم.
- (٤) عَلَيْنَا أَنْ نَقْتَصِدَ فِي حَيَاةِنَا لَأَنَّ خَيْرَ الْأَمْرَوْ أَوْسَطُهَا: ما باید در زندگی خود میانه رو باشیم؛ زیرا بهترین کار میانه‌ترین است.

٥٨- عین الصحيح:

- (١) إِنْ لَا تُجْتَبِي الْخَيَاةَ فَلَتْ شُرُّ النَّاسِ: کسی که از خیانت دوری نکند بدترین مردم است!
- (٢) لِي صَدِيقُ أَهْدَى إِلَى عَيْبِي يُلَانِ طَبِيبٌ: دوستی دارم که مرا با زیان خوب هدایت کردا
- (٣) لَا تَجَادِلْ رَمِيلَكَ إِلَّا بِالْتَّيْ هِيَ أَحْسَنُ: با همکارت فقط با روشهی که خوب است مجادله کن!
- (٤) فِي مَكْتَبَةِ مَدْرَسَتِنَا أَكْثَرُ مِنْ أَلْفِ كَتَابٍ: در کتابخانه مدرسه ما بیشتر از هزار کتاب است!

٥٩- عین الصحيح:

- (١) مِنْ غَلَبَتْ شَهْوَتُهُ عَقْلَهُ فَهُوَ شُرُّ مِنَ الشَّهَادَهُ: هر کس عقلش بر شهوتش چیره شود پس او از چاریابیان بد است.
- (٢) الْحَكْمَةُ تَعْمَلُ فِي قَلْبِ مَنْ يَتَوَاضَعُ أَمَامَ كُلِّ مَنْ حَوْلَهُ: حکمت قلب را باید می‌کند و هر کسی در برابر تمام چیزهای اطرافش تواضع می‌کند.
- (٣) عَلَيْنَا أَنْ لَا نَصْعَرْ حَدَّنَا لِلنَّاسِ وَ لَا نَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرِحِينَ: ما باید از مردم با تکبر روی برنگردانیم و در زمین با خود بسندی راه ترویم!
- (٤) اسْتَهْلَكَ الْمَاءُ وَ الْكَهْرِبَاءُ فِي فَصْلِ الصِّيفِ أَكْثَرُ مِنَ الْفَصُولِ الْأَخْرَى: صرفه جویی در مصرف آب و برق در فصل تابستان بیش از فصول دیگر است.

٦٠- عین الخطأ:

- (١) يَحْرُضُ الْوَالِدَانَ عَلَى أَنْ يَقْدِمَا إِلَى الْمَجَمِعِ أَوْلَادًا فِي أَحْسَنِ حَالٍ: پدر و مادر اهتمام می‌ورزند بر این که به جامعه فرزندانی را در بهترین حال تقدیم کنند.
- (٢) إِنَّهُ صَدِيقُكَ عَنِ الْمُنْكَرَاتِ وَ الْاقْرَابِ مِنِ الْفَشَيِ الْمُرْجَحِ: دوستت را از رشته‌ها و نزدیکی به راه رفتی با تکبر باز بدار.
- (٣) عَلَيْنَا أَنْ نَكُونَ مُشْتَاقِينَ فِي غَزْمِ الْأَمْرَوْ وَ الْأَعْمَالِ الْمَالِحَةِ: ما باید در کارهای مهم و کارهای شایسته مشتاق باشیم.
- (٤) كَانَ الْأَسْتَاذُ يَقْدِمُ لِلشَّابِ مَوَاعِظَ غَالِيَةً وَ قِيمَةً فِي حَدِيثِهِ: استاد به جوانان بندی با ارزش در سخنان خود تقدیم کرده بود.

٦١- عین الخطأ:

- (١) شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَعْتَقِدُ الْأَمَانَةَ وَ لَا يَجْتَنِي الْخِيَانَةَ: بدرین مردم کسی است که به امانت داری اعتقاد ندارد و از خیانت دوری نمی‌کند.
- (٢) خَيْرُ إِخْرَاجِكُمْ مِنْ أَهْدَى إِلِيَّكُمْ غَيْوَبَكُمْ: بهترین برادران شما کسی است که عیب‌هایتان را به شما هدیه کند.
- (٣) مَنْ غَلَبَتْ شَهْوَةُ عَقْلِهِ فَهُوَ شَرٌّ مِنَ الْبَهَانَمْ: هرکس شهوتش بر خردش چیره شود پس او بدرین چاربایان است.
- (٤) لَيْسَ شَيْءًا أَنْقَلَ فِي الْمَيَانِ مِنَ الْخَلْقِ الْخَيْنِ: در ترازو چیزی سنگین تر از اخلاق نیکو نیست.

٦٢- عین الخطأ:

- (١) حَرَمَ الْإِسْتِهْزَاءَ فِي هَاتِينِ الْأَيْتَيْنِ: در این دو آیه مسخره کردن حرام شده است!
- (٢) إِبْعَدُ عَنِ الْعَجْبِ فَهُوَ خَلْقُ سَتَيْ: از خودپسندی دوری کن که از اخلاق‌های بد است!
- (٣) سُورَةُ الْحَجَرَاتِ مُشْهُورَةٌ بِسُورَةِ الْأَخْلَاقِ: سوره حجرات به سوره اخلاق شهرت دارد!
- (٤) عَلَيْنَا أَنْ تَحْفَظَنَا عَلَى أَدَاءِ الصَّلَاةِ فِي وَقْبَاهَا: ما باید بر انجام نماز در وقت خود، محافظت کنیم.

زيان ٨٥

٦٣- عین الخطأ:

- (١) قَلْتَ الْمُتَقْنِي قَرِبَتِ إِلَى اللَّهِ: دل انسان با تقوی به خدا نزدیک تر است!
- (٢) مَنْ كَثَرَ عَقْلَهُ قُلْ كَلَامَهُ! هرکس عقلش زیاد شود سخشن کم می‌گردد!
- (٣) لَيْسَ مَنْ يَتَبَعَ هَوَى نَفْسِهِ بِطَلَاطَلًا: کسی که از هواي نفس خود پریوی می‌کند قهرمان نیست!
- (٤) مَنْ يَعْرِفُ أَهْدَافَهُ يَبْذُلُ مَا فِي يَدَهُ: هرکس اهداف خود را بشناسد آن‌چه را در دستش دارد بذل می‌کند!

٦٤- عین الخطأ:

- (١) شَرُّ النَّاسِ ذُو الْوَجْهَيْنِ: بدرین مردم، دور و سرت.
- (٢) «لَيْلَةُ الْقُدْرِ خَيْرٌ مِنَ الْفَلْلَهِ»: شب قدر بهتر از هزار ماه است.
- (٣) «لَا يُكَلِّفَ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وَسْعَهَا»: خدا کسی را جز به اندازه توانش مکلف نمی‌کند.
- (٤) لَيْسَ شَيْءًا أَنْقَلَ فِي الْمَيَانِ مِنَ الْخَلْقِ الْخَيْنِ: در ترازوی (اعمال)، اخلاق نیک، سنگین ترین چیز است.

٦٥- عین الخطأ:

- (١) سُورَةُ الْكَوْثَرِ أَصْغَرُ سُورَةً فِي الْقُرْآنِ: سوره کوثر کوچک‌ترین سوره در قرآن است.
- (٢) لَا تَعْمَلُ الْحِكْمَةَ فِي قَلْبِ الْمُتَكَبِّرِ: حکمت در قلب [انسان] مغفول ماندگار نمی‌شود.
- (٣) حَتَّىٰ عَلَىٰ خَيْرِ الْعَمَلِ أَيَّهَا الشَّابَابُ: به سوی کار بهتر بشتاب ای جوان.
- (٤) يَا طَالِبَاتِ اجْتَنِبِنِ كَثِيرًا مِنَ الظُّلُمِ: ای دانش‌آموزان! از بسیاری از گمان[ها] بپرهیزید.

٦٦- عین الخطأ:

- (١) إِنْ غَلَبَتِ الشَّهْوَةُ يَقْلُلُ الْعَقْلُ: اگر شهوت غلبه کند عقل کم می‌شود!
- (٢) إِنَّ السُّكُوتَ أَجْمَلُ الْكَلَامِ الْمُؤْتَرِ: سکوت بی‌تردید کلامی زیبا و تأثیرگذار است!
- (٣) ذُو الْوَجْهَيْنِ لَا يَعْرِفُ بِسِيمَاهِ أَبْدَاهِ: انسان دو رو هرگز به چهره‌اش شناخته نمی‌شود!
- (٤) الْعَاقِلُ لَا يَسْبِقُ قَنْ يَسْتَهِي: عاقل به کسی که به او دشنام می‌دهد، دشنام نمی‌دهد

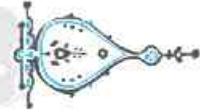
٦٧- کسی که از پروردگارش اطاعت کند، خیرخواه ترین مردم نسبت به خوبیشتن است!:

زيان ٩٥

- (١) الَّذِي أطاعَتْ رَبَّهُ فَهِيَ خَيْرُ النَّاسِ بِالنِّسَبَةِ إِلَى نَفْسِهَا!
- (٢) مَنْ أطاعَتْ رَبَّهَا فَإِنَّهَا مِنْ أَفْضَلِ النَّاسِ لِنَفْسِهَا!
- (٣) الَّذِي قَامَ بِطَاعَةِ رَبِّهِ فَهِيَ خَيْرُ النَّاسِ لِنَفْسِهِ!

٦٨- حركت پیوسته و آرام بهتر از حركت سرعی است که به دنبالش توقف باشد!:

- (١) الْحَرْكَةُ الدَّائِمَةُ بِالْهَدْوَهُ خَيْرٌ مِنَ الْحَرْكَاتِ السَّرِيعَةِ وَرَاءَهُمُ التَّوْقُفُ!
- (٢) إِنَّ الْحَرْكَةَ الْمُسْتَمَرَّةُ وَالْهَادِهُ أَحْسَنُ مِنَ الْحَرْكَةِ السَّرِيعَةِ الَّتِي كَانَتْ وَرَاءَهَا التَّوْقُفُ!
- (٣) إِنَّ الْعَمَلَ الْمُسْتَمَرَّ الدَّائِمَ أَحْسَنُ مِنَ الْعَمَلِ السَّرِيعِ الَّذِي كَانَ وَرَاءَهُ التَّوْقُفُ!
- (٤) الْفَعْلُ الدَّائِمُ الَّذِي نَعْمَلُهُ بِالْهَدْوَهُ أَحْسَنُ مِنَ الْفَعْلِ السَّرِيعِ الَّذِي كَانَ وَرَاءَهُ تَوْقُفًا!

٦٩- کارهای ما برای خدای تعالی همگی سبب نزدیکی به او می شود، اما نماز از همه بهتر است!:

- (١) أعمالنا لله تعالى كلها تسبب التقرب إليه، ولكن الصلاة أفضليا!
 (٢) إن كل أعمالنا لله تعالى سبب التقرب إليه، أما الصلاة أفضليا!
 (٣) أعمالنا التي نعملها لله تعالى كلها لقرب الله، أما الصلاة أفضليا!
 (٤) لنا أعمال نعملها كلها لله تعالى تسبب التقرب إلى الله لكن أفضليها الصلاة!

٧٠- «مهمن ترین علل قطع ارتباط بین ما غیبت کردن است!»:

- (١) من أهم أساليب انقطاع التواصل بیننا الغيبة!
 (٢) الغيبة هي الأهم في قطع التواصل فيما بيننا!
 (٣) الغيبة من أهم العلل لانقطاع التواصل فيما بيننا!

٧١- «کسی که منافق دورو باشد بدترین مردم است!»:

- (١) من هو منافق ذو وجهين شرّ الناس!
 (٢) من كان منافقاً صاحب وجهين شرّ من الناس!
 (٣) الذي هو ذو وجهين ويكون منافقاً من شرّ الناس!

٧٢- «كتابخانه جندی شاپور از بزرگ ترین کتابخانه‌ها در جهان قدیم بوده است!»:

- (١) مكتبة جندی سلیمان تكون من المكاتب الأكبر في العالم القديم!
 (٢) مكتبة جندی سلیمان تكون من المكاتب الكبيرة في العالم القديم!
 (٣) إن مكتبة جندی سلیمان كانت من أكبر المكتبات في العالم القديم!
 (٤) إن المكتبة جندی سلیمان كانت أكبر المكتبات في العالم القديم!

٧٣- «امروز در جهان کنونی ترک کردن کوچک‌ترین اشتباهات، از بزرگ‌ترین فضیلت‌ها به شمار می‌آید!»:

- (١) اليوم في العالم الحالي ترك أصغر الخطأ يعتبر من أكبر فضائل!

(٢) اليوم في العالم المعاصر ترك أصغر الأخطاء يعد من أكبر الفضائل!

(٣) هذه الأيام في العالم الحالي ترك أصغر معاصيك يعد من أكبر فضائل!

(٤) هنا اليوم في العالم المعاصر ترك الاستيارات الأصغر يعتبر من فضائل أكبر!

٧٤- «بدون تردید زبان ما می‌تواند یکی از بزرگ‌ترین دشمنان ما باشد!»:

- (١) إن اللسان يقدر أن يكون واحداً من عظماء عدواناً بلاشك!
 (٢) إن السنّة تستطيع أن تكون واحدة من أعظم أعدائنا بلاشك!
 (٣) لاشك أن لساننا قادر أن تكون أحداً من أعظم أعدائنا!

٧٥- «محبوب ترین بندگان نزد خداوند سودمندترین آنها برای بندگان او است!»:

- (١) أحبت عباد الله إليه أنفعهم لعبده!
 (٢) أكثر الحب عند عباد الله أكثر النفع لعبده!
 (٣) أحبت العباد إلى الله أنفعهم لعباده!

٧٦- «بهترین همکارم فروشنده لباس‌های مردانه در مغازه‌ای در بازار مشهد است.»:

- (١) خیر زمیلی، بانع الملابس الرجالیة في متجر في ذلك السوق في المشهد.
 (٢) زمیلی افضل بائع الملابس النسائية في متجر في ذلك السوق في المشهد.
 (٣) زمیلی من خیر البائعین للملابس الرجالیة في متجر في ذلك المتجر في أسواق مشهد.

٧٧- عین الخطأ:

- (١) آن که نیکی می‌کند از کار نیکش بهتر است؛ من عمل الخير فهو خير من عمله الخير،

(٢) و آن که بد می‌کند از کار بدش بدتر است؛ والذى يعمل الشر شرّ من عمله الشر!

(٣) کوتاه کردن آرزو، کردار را از بدی دور می‌کند؛ إن تقصير الأمل يبعد العمل عن السوء،

(٤) و ترك کردن آرزوها، از شریف‌ترین اعمال است؛ و ترك المنى من الأعمال الشريفة!

٧٨- عین غیر الصحيح في المفهوم لهذه العبارة: «خیر الأمور أو سطحها.»

- (١) بروکار می‌کن مگو چیست کار (که سرمایه جلوه‌نیست کار
 (٢) انداره نگهدار که انداره نکوست / هم لایق دشمن است و هم لایق دوست
 (٣) ز بیار و ز کم بگذر که خام است / نگهدار اعتدال اینک تمام است
 (٤) ز کار زمانه میانه گزین / چو خواهی که یابی ز خلق افرین

٧٩- عین الصحيح في المفهوم: «عداوة العاقل خير من صداقه الجاهل.»

- (١) دوست آن باشد که گیرد دست دوست
 (٢) دشمن داشته غم جان سود
 (٣) آسایش دوگیتی تفسیر این دو حرف است
 (٤) خوبی چو از حسد بگذرد

٨٠- عین الخطأ في مفهوم هذه العبارات:

- ١) أَخْبُثْ عِبَادَ اللَّهِ أَنْقَعَهُمْ لِعِبَادَةِ عِبَادَتْ بِهِ جَزْ خَدْمَتْ خَلْقَ نَيْسَتْ!
- ٢) عَدَلَوَةُ الْعَاكِلِ خَيْرٌ مِنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ دَشْمَنْ دَلَالْ بَلَندَتْ مِنْ كَنْدْ، بَرْ زَمِينَتْ مِنْ زَنْدَ نَادَانْ دَوْسَتْ!
- ٣) أَكْبَرُ الْعَيْبِ أَنْ تَعِيبَ مَا فِيكَ مَثْلِهِ سِرْ بِهِ بَيْازَ مِيْگَهْ؛ چَقْدَرْ بَدْ بَوْبِيَا
- ٤) الْسَّكُوتُ ذَهَبَ وَالْكَلَامُ فَصَنَّا تَارِدَ سُخْنَ تَكْفَنَهَ بَاشَدْ، عَيْبُ وَهَنْرَشَ تَهْفَتَهَ بَاشَدْ

٨١- عین الخطأ عن المفهوم:

- ٢) الْجَحْسَنُ أَنْ تُحَاولَ كِشْفُ أَسْرَارِ النَّاسِ لِفَضْحِهِمْ!
- ٤) سُوءُ الظَّنِّ أَنْ تَنْهَمُ شَخْصًا أَخْرَى بِدُونَ ذَلِيلٍ مُنْطَقِيًّا!
- ٢) نَهْ چَنْدانْ بَخُورَ كَزْ دَهَانَتْ بِرَآيدَ / نَهْ چَنْدانْ كَهْ اَزْ ضَعْفَ جَانَتْ بِرَآيدَ
- ٤) کَارْ نِيكُوكَرَدنْ اَزْ پَرَکَرَدنْ اَسْتَ.

٨٢- عین الصحيح في المفهوم: «خَيْرُ الْأَمْوَالْ أَوْ سُطْهَهَا»:

- (١) الصَّبَرْ مَفْتَاحُ الْفَرْجِ.

(٣) ﴿لَا يَكْلُفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾

٨٣- «خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مِنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عَيْوَنَكُمْ». عین الأقرب من المفهوم:

- (١) بِرَادَرْ كَهْ دَرْ بَنْدَ خَوْبِشْ اَسْتَ، نَهْ بِرَادَرْ وَنَهْ خَوْبِشْ اَسْتَ
- (٢) عَيْبْ مِيْ جَمْلَهْ چَوْ گَفْتِيْ، هَنْرَشْ نِيزْ بَگُو
- (٤) دَوْسَتْ آنَسَتْ كَوْ مَعَابِ دَوْسَتْ / هَمْچَوْ آيِنَهْ روْبَرْ گَوِيدْ

٨٤- عین غير المناسب للمفهوم:

- (١) جَمَالُ الْمَرْءِ فَصَاحَةُ لِسَانِهِ: زَبَانْ دَرْ دَهَانَ اَيْ خَرْدَمَنْدَ چِيْتَ / كَلِيدَ دَرْ گَنْجَ صَاحَبْ هَنْرَا
- (٢) الْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنْ جَلِيسِ السَّوْءِ: دَوْسَتْ بَا مَرْدَمَ دَانَا نِوكَوْسَتْ / دَشْمَنْ دَانَا بَهْ اَزْ نَادَانْ دَوْسَتْ!
- (٣) إِضَاعَةُ الْفَرْصَةِ غَصَّةٌ: بَوْدَمَ جَوَانْ كَهْ گَفْتَ مَرَا بَيْرَ اوْسَتَدَ / فَرْصَتْ غَنِيمَتْ اَسْتَ نِيَابَدَ زَ دَسْتَ دَادَا
- (٤) مَا قَسَمَ اللَّهُ لِلْعِبَادِ شَيْئًا أَفْضَلُ مِنَ الْعُقْلِ: خَرْدَ بَرْ هَمَةْ نِيكُوبِيْ هَا سَرَ اَسْتَ / توْ چَرْزِيْ هَدَانْ كَزْ خَرْدَ بَرْتَ اَسْتَ!

اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص:

تعزيز ٩٣

روي أن ملكاً كان حريصاً على مظاهر الأبهة والعظمة. فحين كان يخرج إلى الشعب كانت الطقوس تُصرُّبُ و الناس يجتمعون واقفين على جانبِي الطريق للتحية والسلام بكراهية وإجباراً في يوم فهم الملك أن جماعة منهم لم يأتوا مع بقية الناس بذرية (به بهانه) عدم سماع صوت الطبل اعتبر الملك ذلك مصيبة عظمى! فجمع المستشارين و طلب منهم أن يصنعوا طبلًا يسمع صوته جميع الناس! وكان بين المستشارين شيخ معمر: فقال: أنا مستعد للقيام بهذا الأمر ولكنني بحاجة إلى أموال كثيرة ... فقبل الملك وأعطاه ما طلب! أخذ الشيف هذه الأموال وقام بتوزيعها بين الناس و كان يقول: أيها الناس! لا تشكرونني. بل أشكروا الملك الذي أخذت منه هذه الأموال! بعد أيام رأى الملك أن الناس مجتمعون حول قصره قبل خروجه مشتاقين لزيارةه. فتعجب من معجزة ذلك الطبل! فحين استفسر الأمر تبين الموضوع له!

٨٥- ماذا تبين للملك في الأخير؟: تبيّن له أن.....

- (٢) اجتمَاعُ النَّاسِ حَوْلَهُ عَنْدَ الْخُرُوجِ يَؤْذِيهِمْ فَيُجِبُ تَرْكُهَا
- (٤) الَّذِينَ لَمْ يَجْتَمِعُوا حَوْلَهُ كَانُوا مُضَلِّينَ يَتَّلَقُّلُ التَّسْمِعَ!

- (١) الإحسان معجزة شجع كل الأسماء والقلوب!

- (٣) الشيف قد خرج في عمله حول تهيئة الطبل صادقاً

٨٦- عین الخطأ عن شخصية الملك و الشيف المعمر:

- (٢) كان الشيف يريد الأموال لنفسه حين طلبها من الملك!
- (٤) كانت للملك جماعة يسمع آرائهم عند حدوث بعض المشكلات!

- (١) ما كان الملك يعلم حقيقة بأن الناس لا يحبونه!

- (٣) كان الشيف صادقاً في كلامه عند توزيع الأموال بين الناس!

٨٧- عین الخطأ:

- (٢) اجتمَاعُ النَّاسِ حَوْلَ الْمَلِكِ فِي الْأَخِيرِ عَنْ رَغْبَةِ وَشَوْقِ!
- (٤) كان الشيف يطلب القيام بالإحسان صراحةً، لما كان الملك يقبل ذلك!

- (١) كان الشيف يقصد أن ينتبه الملك بعمله!

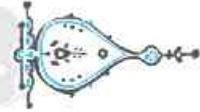
- (٣) كان الشيف يريد بطلبه نجاة جماعة لم يأتوا مع الآخرين للتحية!

٨٨- المفهوم المستنتج من النص هو أن.....

- (٢) الحكم يبقى مع الكفر ولا يبقى مع الظلم!
- (٤) الظلم مرتعه وخيم والإحسان فضلُه رفيع!

- (١) العدالة تضمن بقاءنا لا العد و القوة!

- (٣) الإنسان عبد الإحسان والكرم!

٨٩- عين الصحيح عن الكلمة «تعجبت» في النص:

- (١) للغائب - مجرد ثلاثي - الفعل المعلوم - لازم / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر والجملة فعلية
- (٢) فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد - متعدّ / فعل و فاعله الاسم الظاهر
- (٣) للغائب - مزيد ثلاثي من باب «تفقل» - لازم / فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر
- (٤) فعل ماضٍ - للغائب - مزيد ثلاثي - الفعل المعلوم / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر والجملة فعلية

٩٠- عين الصحيح عن الكلمة «غطمني» في النص:

- (١) اسم التفضيل للمذكور على وزن «فُلْيٰ»
- (٢) مفرد - للمؤتمن - اسم الفاعل
- (٣) مؤتمن - صفة لموصوف «فصيبة»
- (٤) خبر لمبتدأ «ذلك» و الجملة اسمية

اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص:

مدرسة جندي سابور هي مدرسة قديمة للطب والحكمة في بلاد فارس. أنشئت قبل الإسلام واستمرت حتى العصر العباسي. كانت اللغة السريانية هي لغة الدراسة في الطب والعلوم الطبيعية في هذه المدرسة ثم اتسعت دائرة العلم بها في عهد خسرو الأول الذي كان شديد الإعجاب بالثقافة الإغريقية و مع مرور الزمن قلل دورها عندما استقرت العلوم في بغداد و انتقل علم الطب وغيره إلى دار الحكمة لكنها ظلت (همواره ماند) ذات مكانة كبيرة في تاريخ العلم والطب في العالم.

٩١- عين الخطأ لتمكيل العبارة: «كانت مدرسة جندي سابور ...»

- (٢) تعتبر من الأمكنة التي تدرس فيها العلوم التافعة.
- (٤) قد ابعتد عن الثقافة الإغريقية في زمن خسرو الأول.

٩٢- عين الصحيح على حسب النص:

- (١) اللغة السريانية ما كانت لغة الدارسة في عهد خسرو الأول.
- (٣) لم تسع دائرة العلم في عهد خسرو الأول.

٩٣- النص يتحدث عن

- (١) دور المدارس في تقدم البلاد.
- (٣) خسرو الأول و دوره في تقدم الطب.

٩٤- عين الخطأ عن فعل «أنشئت» في النص:

- (٢) فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي
- (٤) فعل و نائب فاعله ضمير «هي» المستتر

٩٥- عين الصحيح عن الكلمة «كبيري» في النص:

- (١) اسم - مفرد - مذكر
- (٣) مضار إليه و مجرور

اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص:

الناس ثلاثة: أحدهم قول لا ينتج غير الكلام، و الثاني يقول و يتبع القول بالعمل، و الثالث يفاجئ الناس بعمله دون أن يتكلّم قبل وقوعه! والأول شبيه بالطبل الفارغ لا يصدر منه إلا الصوت، و هم كثيرون! و الثاني يدرك ما يجب عليه أن يفعل فيصرّح بما هو فاعل، إلا أنه متفاخر مثناً! و الثالث قليل وجوده بين الناس، و هو يستعين على قضاء أموره بالكتمان و يرجح العمل بالضمير. هذا هو خير الناس و نحن بحاجة إلى هؤلاء! فكثيراً ما قدرأينا أشخاصاً يتكلّمون بالأقوال الجميلة والمواعيد الخداعة ولكنهم بعد زمن يُفتشي سرّهم و يتّسّون كذبهم، أو نراهم يحاولون لتحقيق مواعيدهم ولكنهم يتوقعون مثناً أن لا نتكلّم إلا و نحن مادحون لأعمالهم!

٩٦- عين الصحيح: الأمر الجميل عند الفتنة الثالثة آتنا

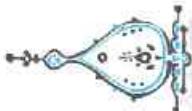
- (١) لم تر منهم لا أذى ولا سوءاً!
- (٢) لم تشاهد منهم كثيراً في مواعيدهم!
- (٣) نشاهد أنهم يعملون بجد و جهاداً
- (٤) نرى منهم أشياء أكثر مما تتوقع!

٩٧- عين ما هو مناسب لصفات المجموعة الثالثة:

- (٢) ومن الجهة أن تعظم جاهلاً / الجمال تابه و رونق وجهه!
- (٤) أعمل كثيراً وكن بالله معتقداً / لا تجعلن، فإن العجز بالعمل!

٩٨- عين من لا يكرّم نفسه لا يكرّم فهو حينذاك لا يحترم في حياته!

- (٣) لا ترعد قبل نزول المطر و لا تحدث خوضاء قبل قيامها بالعمل!

۱۱ شتر جمع مکسر اشاره

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «مُطْفَع» اسم مکان و جمع آن بر وزن «مُفَاعِل: مُفَاعِل» صحیح است.

(۲) «أَكْبَر» بر وزن «أَفْعَل» اسم تفضیل و جمع آن بر وزن «أَفْعَل: أَكْبَر»

صحیح آمده است.

(۳) «مَكَّةَ» به صورت جمع مؤنث سالم آمده که درست است.

۱۲ برورسی سایر گزینه‌ها:

(۱) أَسْمَاءُ مُفَضَّلٌ اسم

(۲) تَرَاكِيبٌ مُفَضَّلٌ تَرْكِيبٌ

(۳) تَمَادِيجٌ مُفَضَّلٌ تَمَوَّذِجٌ

۱۳ خداوند متعال در آیه ۱۲۵ سوره مبارکه تحمل فرموده «... وجادلهم

پالئی هی أَخْسَنَ ...» پس خداوند مجادله را حرام نکرده است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) هرگز اخلاقش بد شد. خودش را عذاب داد.

(۲) محیوب ترین مردم نزد خداوند کسی است که به دیگران سود برساند.

(۴) دشمنی عاقل بهتر از دوستی نادان است.

۱۴ استهلاک = استفاده (صرف کردن)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) الرَّجَالِيُّ (مردانه) ≠ النَّسَانِيُّ (زنانه)

(۲) زاند (به علاوه) ≠ ناقص (منهای)

(۳) رَحِيقَةُ (ارزان) ≠ غالية (گران)

۱۵ ترجمه گزینه‌ها:

(۱) بدی می‌کند - بدی کرد - بدی (زشتی) - بدی

(۲) گمراه شد - هدایت یافت - وعده داد - فرا بخوان

(۳) هنرها - اثرها - پدران - دستورات

(۴) گران تر - ارزان تر - دور تر - نزدیک تر

۱۶ سراويل مفرد سروال / الأُمُور مفرد أمر / حمیر مفرد

جمله / إخوان مفرد آخر

۱۷ «أخوان» و «أخوين» متنی های «أَخ» به معنای «برادر» هستند

ولی «إخوان» جمع مکسر آن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) الآخرين جمع مذکر سالم است.

(۲) میزان اصلًا جمع نیست (به معنی «ترازو» و مفرد است).

(۳) تلمیلات جمع مؤنث سالم است / ناهیں جمع مذکر سالم است.

۱۸ برورسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هفتاد سال.

(۲) که عیب بگیری آنچه در توست.

(۳) همانا برانگیخته شدم تا کامل کنم.

۱۹ ترجمه عنوان سؤال: «چند است این پیراهن زنانه؟

..... هزار تومان، می خواهم از جدیدی.»

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) قیمت، چهل، جنس

(۲) ارزان (تر، ترین) چهل، جنس ها

(۳) قیمت ها، سه، گران

(۴) رنگ، سی، پیراهن های زنانه

درس اول پایه یازدهم

۱ أَرَاد: خواست / أَنْ تَسْتَ: دشنام بدهد

۲ برورسی سایر گزینه‌ها:

(۱) الأصدقاء (دوستان) ≠ الأعداء (دشمنان) / قليل (اندک) ≠ كثیر (بسیار)

(۲) رخيجاً (ازlan) ≠ غالیه (گران)

(۴) الآباء (پدران) ≠ الأمهات (مادران)

۳ ترجمه گزینه‌ها:

(۱) الاغ: حیوانی است که برای باربری و سواری به کار گرفته می شود

(۲) خودبند: انسانی که بسیار از خودش خوش می آید.

(۳) دشنام گو: کسی که با برداشی اش شیطان را خشمگین می کند. (نادرست)

(۴) ورزشگاه: جایی است که بازیکنان در آن جمع می شوند.

۴ ترجمه درست سایر گزینه‌ها:

(۲) ورزش (۳) خودبند (۴) میله روی کن

۵ «الفنون» به معنای «هنرها» است. (الفنان: هنرمند)

۶ ترجمه گزینه‌ها:

(۱) پدرم در یک مركز تربیتی فرهنگی کار می کند.

(۲) به درستی که ترازو (المیزان) و سیلهای برای شناخت وزن اشیاء است.

(المفتاح: کلید)

(۳) همانا من به همکار برندهام در مسابقه هدیه ای دادم

(۴) کارگر پس از این که وظایفش را با دقت به پایان رساند به خانه اش رفت.

۷ «مکارم» جمع مکسر «المكرمة» است.

۸ برورسی گزینه‌ها:

(۱) گمراه شد ≠ هدایت یافت

(۲) شکیلی ≠ بردباری (با هم متراقبند)

(۳) ترک کن = ترك کن

(۴) سکوت = سکوت، خاموشی

۹ العجب: خودبندی / الشينة: بدی، گناه

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) سوء (بدی، بد) ≠ حُسْن (خوبی، خوب)

(۳) أكبر (بزرگ ترین، بزرگتر) ≠ أصغر (کوچک ترین، کوچکتر)

(۴) حزم (حرام کرد) ≠ أَخْلَلْ (حلال کرد)

۱۰ ترجمه عبارت: «بهترین مردم کسی است که به امانت اعتقاد

ندارد و از خیانت دوری نمی کند». واضح است که این عبارت نادرستی است و

«شَ النَّاسُ» به معنای «بدترین مردم» باید در جای خالی قرار گیرد.

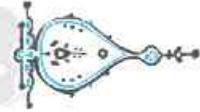
ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) کسی است که اقدام به ناسراگویی دیگران می کند. (دشنام دهنده)

(۳) برترین کارها کسب از است. (حلال)

(۴) کاری مورد قبول نیست(خودشیفتگی)

۳۰ **۴۰** آن تعیت: عیب بگیرد، عیب جویی کند، عیب بگیری (رد گزینه ۲) / عسی: چه سا، شاید (رد گزینه ۳) / آن نکون مثله: که مانند او باشی، که مانند او باشد (رد گزینه ۱ و ۲) / أيضاً: نیز، همچنین (رد گزینه ۲)

۳۱ **۱۰** أَعُوذُ بِنَاهٍ مِّنْ أَوْرَمٍ: شر آن چه افریده است (رد گزینه ۲ و ۳) / بربت الفلق: به پورده‌گار

صبدم / من شر ما خلق: از شر آن چه افریده است (رد گزینه ۲ و ۳) **۳۲** **۱۶** الطَّلَابُ دَانِشْ أَمْوَازَنُ، دَانِشْجُوْيَانُ (رد گزینه ۳) / لا يَسْخُرُ أحَدٌ منْ أَحَدٍ: نباید کسی کسی را مسخره کند (رد گزینه ۲ و ۳ و ۴) / اتَّقُوا اللَّهُ: از خدا بروکنید، از خدا بترسید (رد گزینه ۲ و ۳)

۱۱ يَا بَشِّيْ: ای پرسکم، ای پرسم (رد گزینه ۲ و ۳) / هذه القصص القصيرة: این داستان‌های کوتاه (رد گزینه ۲ و ۳) / تموزج ثریوی: نمونه‌ای تربیتی (رد گزینه ۲ و ۴) / يَقْدَمُ: تقدیم می‌کند (رد گزینه ۴) / عَبْرَأَ نَافِعَةً: عبرت‌هایی مفید (رد گزینه ۳) / الشَّدَائِدُ سَخْنَتُهَا (رد گزینه ۳) / ما أَصْلَكَ منَ الْتَّهْرَ: هر آن چه از روزگار به تو برسد (رد گزینه ۲ و ۳ و ۴)

۱۰ **۳۴** أَحَدٌ دَوْسَتْ دَاشْتَنِيْ تَرِينُ، مَحْبُوبْ تَرِينُ (رد گزینه ۲ و ۴) / إِلَى اللهِ بِهِ خَنَا (رد گزینه ۲ و ۴) / أَنْفَعُهُمْ: سودمندترینشان (رد گزینه ۲ و ۳ و ۴) / لِعْبَادَهُ: به بندگانش (رد گزینه ۳)

۲۰ **۳۵** هذه التَّنَمَّاجُ التَّرْبِيَّةُ: این نمونه‌های تربیتی (رد گزینه ۳ و ۴) / المَجَمُوعُ: جامعه (رد گزینه ۱) / تَسْبِيَّتُ: سبب می‌شود (رد گزینه ۱ و ۳ و ۴)

۱۰ **۳۶** الْكَهْرِيَّاءُ: برق (رد گزینه ۳) / فِي كُلِّ السَّنَةِ: در تمام سال (رد گزینه ۳ و ۴) / فَصْلُ الصَّيفِ: فصل تابستان (رد گزینه ۲)

۴ **۳۷** أَفْنَوْا: ایمان آوردن (رد گزینه ۲) / اِخْتَبَوا: دوری کردن (رد گزینه ۱ و ۲ و ۳) / لِاِنْفَثَبَ نَبَایدْ غَيْبَتْ کَنَنَدْ (رد گزینه ۱ و ۲ و ۳) / «ای» در گزینه ۱ اضافه ترجیه شده است.

۲۰ **۳۸** «قد عاَشَ»: زندگی کرده‌اند (رد گزینه ۱ و ۴) / اکانوا: بودند، بوده‌اند (رد گزینه ۳) / نماذج تربیتی: الگوهایی تربیتی (نکره) (رد گزینه ۳ و ۴) / عمروا: ماندگار شدند (رد گزینه ۲ و ۴)

۴ **۳۹** أَفْضَلُ النَّاسِ: بترین مردم (رد گزینه ۱ و ۲) / اِيجاهَدُ: تلاش کند، تلاش می‌کند (رد سایر گزینه‌ها) / بِنَفْسِهِ وَمَالِهِ: با جان و مال خود (رد گزینه ۲ و ۳)

۲۰ **۴۰** شَرُّ النَّاسِ: بدترین مردم (رد گزینه ۱ و ۲ و ۴) / لَا يَعْتَدُ: دوری نمی‌کند (رد گزینه ۱ و ۳ و ۴) / اَلْظَفَتُ: خاموشی (رد گزینه ۲)

۲۰ **۴۱** على الشَّيْبَ: جوانان باید، بر جوانان است که (رد گزینه ۴) / آن یهتموا: که اهمیت بدھند (رد گزینه ۱ و ۳ و ۴) / حَسْنُ التَّعْدِيَّةِ: تعذیه خوب (رد گزینه ۱ و ۳ و ۴) / ذَهَبَ: پس (رد گزینه ۱ و ۴) / الْأَمْوَالُ الْمَهْقَةُ: کارهای مهم (رد گزینه ۱ و ۳)

۴۰ **۴۲** كَانَتْ .. تَقْتَمَ: می داد (رد گزینه ۱ و ۲) / كَانَ .. تَأْمَرَهُمْ: دستور می داد (رد گزینه ۱ و ۲) / الْمَعْجَبِيَّنُ: خودپسندان، خودشیفتگان، غروران (رد گزینه ۱ و ۴) / لَا نَذَرَ: و نباید بیان کنیم (رد گزینه ۲ و ۴) / عَيْوَتُ أَحَدٍ: عیوب احدها کسی (رد گزینه ۱ و ۴) / بِكَلَامٍ خَفِيًّا: با اشاره

۴۰ **۴۳** اَتَيْعَدَنَ: دوری کنید (رد گزینه ۱ و ۴) / عَجَبٌ: خودپسندی (رد گزینه ۱) / بِكَلَامٍ خَفِيًّا: با کلام خفی با کلامی پنهانی (رد گزینه ۱ و ۳) / غَيْوَبٌ: عیوبها (رد گزینه ۳)

۱۹ ترجمه عنوان سؤال: این شلوارها چند تومان هستند؟ ترجمه گزینه‌ها:

(۱) قیمت‌ها از ارزان‌ترین شروع می‌شود تا گران‌ترین.

(۲) خانم، ما شلواری ارزان‌تر نداریم.

(۳) بفرمایید، نگاه کنید.

۲۰ ترجمه عنوان سؤال: مبلغ (قیمت) چقدر شد؟ دویست و سی هزار تومان، بعد از بیست هزار [تومان] به من بده.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) جنس‌ها (۲) تخفیف (۳) مغازه (۴) مردانه

با توجه به ترجمه سؤال متوجه می‌شویم که راجع به «قیمت» صحبت شده است و گزینه ۲ درست می‌باشد

۲۱ با توجه به جوابی که مطرح شده و در آن رنگ‌های «سفید، بنفش و قرمز» آمده متوجه می‌شویم سؤال در مورد رنگ بوده پس گزینه ۲، «کدام رنگ در مغازه شما هست؟»، صحیح می‌باشد

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) کجا بودید (۳) آیا بر حسب جنس فرق می‌کند؟

(۴) قیمت‌های جدید چیست؟

۲۲ ترجمه گزینه‌ها:

(۱) هم‌شاغردی، همکار - کارمند - فروشنده

(۲) شلوار - پیراهن - پیراهن زنانه

(۳) مغازه - رستوران - کتابخانه (۴) سیاه - قیمت - گران

۲۳ حركت‌گذاری درست عبارت: «أَحَبُّ عِبَادَ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَقُهُمْ لِعِبَادِهِ».

۲۴ حركت‌گذاری درست عبارت: «اِشْتَرَتْنَا سَراوِيلَ وَ قَاتَنَيْنَ بِأَشْغَلِ رِحْصَيْنِ فِي الْمَتَّجَرِ»، «سَراوِيلَ» با حركت فتحه «سین» درست است، «المَتَّجَرِ» بوزن «مفعول» اسم مکان است.

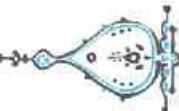
۲۵ حركت‌گذاری درست عبارت: «كَانَتِ الْمَطَاعِمُ مَفْتوحَةً ضَبَاحًا»، «المطاعم» جمع مکسر «مطعم» بر وزن «مفاعل» صحیح است.

۲۶ ما أَرْضَيْ: خشنود نکرد (رد گزینه ۲ و ۳ و ۴) / زَهَّ: پروردگارش (رد گزینه ۲ و ۴) / الجَلْمُ: برداری (رد گزینه ۴) / لَا أَسْخَطَ: خشمگین نکرد (رد گزینه ۳ و ۴) / الضَّفَتُ: خاموشی (رد گزینه ۳)

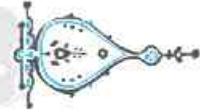
۲۷ جَلَوْلُ: سَيِّزَ كَنْ، مجادله کن (رد گزینه ۱ و ۴) / أَحْسَنَ: نیکوتر، بهترین (رد گزینه ۴) / أَغْلَمُ: داناتر، آگاهتر (رد گزینه ۱ و ۳) / أَخْلَلَ: گمراه شد (رد گزینه ۱ و ۳ و ۴)

۲۸ قد يَكُونُ: گاهی می‌باشد (قد + فعل مضارع معنی گاهی و شاید می‌دهد) (رد گزینه ۱ و ۴) / أَرْمَلَتْهُ هَمَّكَلَاسِيْ هَامِيَانُ، هَمَّكَارَنَمَانُ (رد گزینه ۲) / مَتَّا: از ما (رد گزینه ۲) / فيَجَبَ أَلَا نَكُونَ: پس نباید باشیم (رد گزینه ۱ و ۲) / الْمَعْجَبِيَّنُ: خودپسندان، خودشیفتگان، غروران (رد گزینه ۱ و ۴) / لَا نَذَرَ: و نباید بیان کنیم (رد گزینه ۲ و ۴) / عَيْوَتُ أَحَدٍ: عیوب احدها کسی (رد گزینه ۱ و ۴) / بِكَلَامٍ خَفِيًّا: با اشاره

۲۹ عَلَيْ أَبْيَعَدِ: باید دور شوم (رد گزینه ۲) / اَكْلَمَهُ خَوْدَمُ: اضافی است (رد گزینه ۱) / أَكْبَرُ الْذُّنُوبِ: بزرگ‌ترین گناهان (رد گزینه ۳)

- ۴۴** قد سقی: نامیده‌اند (رد گزینه ۳ و ۴) / بعض المفترین: بدخی مفسران (رد گزینه ۳) / السورة: سوره (رد گزینه ۲) / هاتان الایتان: این دو آیه (رد گزینه ۲ و ۳ و ۴) / سورة الأخلاق: سوره الأخلاق (رد گزینه ۲)
- ۴۵** قد یکون: گاهی می‌باشد (رد گزینه ۲ و ۳) / زملائنا: هم کلاسی‌هایمان (رد گزینه ۱) / در شهء أضعف منا: در شهء از ماضی‌غیر است (رد گزینه ۱ و ۲ و ۳) / تساعده: به او باری بررسانیم (رد گزینه ۲)
- ۴۶** قال النبي: یبامر (ص) گفت (رد گزینه ۱ و ۳) / بعثت فرستاده شدم (رد گزینه ۳ و ۴) / إلَّا مُمْمَّ: تاکامل کنم (رد گزینه ۳ و ۴) / مکارم الأخلاق: مکارم الأخلاق (رد گزینه ۱ و ۳)
- ۴۷** دخلت: وارد شدم (رد گزینه ۳) / سوق مشهد: بازار مشهد (رد گزینه ۳) / بوم الشبت: روز شنبه (رد گزینه ۲ و ۴) / اشتربت: خردم (رد گزینه ۳) / سروال: شلواری (رد گزینه ۴) / سبعه و ثمانین: هشتاد و هفت (رد گزینه ۲ و ۳)
- ۴۸** يا مؤمنات: ای زنان مؤمن (رد گزینه ۱ و ۳) / جادلن: سیز کنید، گفت و گو کنید (رد گزینه ۱ و ۳) / خالفکن: با شما مخالفت کرد (رد گزینه ۱ و ۲ و ۳) / أَحَسَّ: بهتر، بهترین (رد گزینه ۲ و ۳)
- ۴۹** نتیجه سینه: نتیجه بدی (رد گزینه ۱ و ۴) / منه الغيبة: از جمله آن (از آن جمله) غیبت / یقطع بها: به وسیله آن قطع می‌شود (رد گزینه ۱ و ۳ و ۴)
- ۵۰** سوف أعلم: آموزش خواهم داد (رد گزینه ۱ و ۳) / تلمیداتی: دانش‌آموزانم (رد گزینه ۲) / أَحَسَنَ الْطَرِيقَ: بهترین راهها (رد گزینه ۲ و ۳) / التجاج الأکثر: موقفیت بیشتر (رد گزینه ۲ و ۳)
- ۵۱** اجتنابک کثیراً: دوری کردن بسیار تو (رد گزینه ۱ و ۲ و ۴) / من الطَّنَّ: از گمان (رد گزینه ۱ و ۲ و ۴) / فلاحت: رستگاری تو (رد گزینه ۱ و ۲)
- ۵۲** ترجمه گزینه‌ها:
- (۱) ساعتی نفکر بهتر از هفتاد سال عبادت است.
 - (۲) بهترین برادرانان کسی است که عیب‌هایتان را به شما هدیه کند.
 - (۳) بهترین امور میانه‌ترین آنهاست. (۴) بستاب به سوی بهترین کار.
- ۵۳** عقلاندنا عقاید ماست (رد گزینه ۱ «این» اضافی است)، اندعوانا: ما را دعوت می‌کند، ما را فرا می‌خواند (رد گزینه ۳) / أَحَسَنَ الْأَعْمَالَ: بهترین (نیکوترين) کارها (رد گزینه ۲) / بُعْدَنَا: ما را دور می‌کند (رد گزینه ۱ و ۲ و ۳) / الخير أو الشر: خوبی یا بدی (رد گزینه ۱ و ۲ و ۳)
- ۵۴** برسی سایر گزینه‌ها:
- (۱) کانت .. نکره: بدش می‌آمد / استهزا: مسخره کردن / جیرانه همسایگانش
 - (۲) بُلَدَنَا: سرزمن ما / أعلى: بلندترین
 - (۳) أصوات: صداها / نتكلّم مقهّ: با لو سخن می‌گوییم
- ۵۵** برسی سایر گزینه‌ها:
- (۱) هذه المكتبة: این کتابخانه / أثمن: گران قیمت‌ترین
 - (۲) ترید: می‌خواهد
 - (۳) خیر أصدقائك: بهترین دوستان
- ۵۶** برسی سایر گزینه‌ها:
- (۱) أعلم: داندر
 - (۲) قد يعلم: گاهی یاد می‌دهد.
 - (۳) إسْتَعْفَرْتُ: امزمش خواستم

را گرفت و شروع کرد به توزیع آن‌ها بین مردم و می‌گفت ای مردم از من تشكر نکنید بلکه از پادشاهی که این اموال را از او گرفتم تشکر کنید پس از چند روز پادشاه دید که مردم قبل از خروجش پیرامون قصر او جمع می‌شوند در حالی که مشتاق دیدار اویند. پس از معجزه آن طبل تعجب کرد پس هنگامی که در مردم قصبه پرس‌وجو گرد، موضوع برای او مشخص شد.

۸۵ سرانجام چه چیزی برای پادشاه مشخص شد؟ مشخص شد برای او که ...

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) نیکی معجزه‌ای است که همه گوش‌ها و دل‌ها را شنوا می‌کند.
- (۲) تجمع مردم پیرامون او هنگام خروج آن‌ها را اذیت می‌کند، پس ترک آن واجب است.
- (۳) شیخ کارش را پیرامون تهیه طبل صادقه‌نه انجام داد.
- (۴) کسانی که پیرامون او جمع نشدند دچار سنگینی گوش بودند.

۸۶ [گزینه] نادرست را در مورد شخصیت پادشاه و شیخ سالخورده مشخص کن:

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) پادشاه حقیقتاً نمی‌دانست که مردم او را دوست ندارند.
- (۲) شیخ اموال را برای خودش می‌خواست هنگامی که آن‌ها را از پادشاه طلب کرد.
- (۳) شیخ صدق بود در کلامش هنگام توزیع اموال میان مردم.
- (۴) پادشاه جماعتی داشت که هنگام بروز بعضی مشکلات نظراتشان را می‌شنید.

۸۷ [گزینه] نادرست را مشخص کن:

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) شیخ قصد داشت که با کارش پادشاه را آگاه کند.
- (۲) در پایان مردم پیرامون پادشاه با رغبت و شوق جمع شدند.
- (۳) شیخ با درخواست نجات کسانی که بادیگران برای درود نیامدند را می‌خواست.
- (۴) اگر شیخ با صراحت خواستار احسان می‌شد قطعاً پادشاه آن را نمی‌بذرفت.

۸۸ مفهوم دریافتی از متن این است که

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) عدالت ضامن بقای ماست نه تعداد و قدرت.
- (۲) حکومت با کفر باقی می‌ماند ولی با ظلم باقی نمی‌ماند.
- (۳) انسان بندۀ نیکی و بخشش است.
- (۴) ظلم جایگاهش بد و نیکی جایگاهش والا است.

۸۹ [دلایل رد سایر گزینه]:

(۱) مجرد ثلاثی مزید ثلاثی

(۲) فعل مضارع فعل ماضی / بزيادة حرفة واحد بزيادة حرفين / متعدّ

لازم / الاسم الظاهر ضمير «هو» المستتر

(۳) للغالية للغائب / «هي» «هو»

۹۰ «عظمی»: اسم - مفرد مؤنث بر وزن « فعلی » - اسم التفضيل

للمؤنث: مصيبة عظمی: تركيب وصفی «عظمی» صفة لموصوف «مُصيبة»

۷۴ زبان ما: لساننا (رد گزینه ۱ و ۲) / یکی از بزرگ‌ترین دشمنان ما: واحداً من أعظم أعدائنا (رد گزینه ۱ و ۴)

۷۵ محبوب‌ترین: أحب (رد گزینه ۲ و ۴) / بندگان نزد خداوند: العباد إلى الله (رد گزینه ۱ و ۲)

۷۶ بهترین همکار: خيرٌ نَصْلي (رد گزینه ۲ و ۴) / فروشنده لباس‌های مردانه: باائع الملابس الرجالية (رد گزینه ۲ و ۴) / در مغازه‌ای: في متجر (رد گزینه ۴) / بازار مشهد: سوق مشهد (رد گزینه ۲ و ۴)

۷۷ از شریف‌ترین اعمال: من أشرف الأعمال

۷۸ این گزینه به فضیلت کار اشاره می‌کند در صورتی که عبارت سؤال و سه گزینه دیگر به اعتدال و میان‌مروی کار اشاره می‌کند.

۷۹ در این گزینه مانند صورت سؤال دشمنی عاقل بر دوستی نادان ارجحیت دارد.

۸۰ ترجمه عبارت: سکوت، طلا و سخن گفتن، نقره است. مفهوم: ارزش سکوت و کم‌سخنی.

۸۱ ترجمه گزینه‌ها:

(۱) خودپسندی، برتر حساب کردن دیگران نسبت به خود است.

(۲) جاسوسی کردن تلاش برای کشف اسرار مردم برای رسواکردن‌شان است.

(۳) ریختند کردن آن است که دیگران را با عمل یا با کاری مسخره کنی.

(۴) بدگمانی تهمت زدن به یک شخص بدون دلیلی منطقی.

۸۲ ترجمه عبارت: بهترین کارها میانه‌ترین آن‌هاست.

مفهوم: لزوم رعایت اعتدال در کارها.

۸۳ ترجمه عبارت سؤال: بهترین برادرانتان کسی است که هدیه کند به شما عیب‌هایتان را این مفهوم عیناً در گزینه ۴ مشاهده می‌شود.

۸۴ ترجمه عبارت: «تهایی بهتر از همنشین بد است.» (مفهوم: دوری کردن از افراد بدسرشت) (مفهوم شعر: دوستی با افراد دانا و فاصله گرفتن از افراد نادان)

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) زیبایی انسان به شیوه‌ی سخن‌ش است. (۳) از بین بردن فرصت اندوه است.

(۴) خداوند چیزی برتر از عقل برای بندگان تقسیم نکرد.

متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سؤالات پاسخ بده:

روایت شده که پادشاهی به مظاهر شکوه و عظمت حربی بود پس هنگامی که به سوی مردم می‌رفت طبل‌ها نواخته می‌شد و مردم جمع می‌شدند در

حالی که می‌ایستادند در دو طرف راه برای درود و سلام با زور و اجراء، روزی پادشاه فهمید که گروهی از آنان به بهانه نشینیدن صدای طبل با بقیه مردم

نیامدند پادشاه آن را مصیبی بزرگ شمرد پس مشاوران را جمع کرد و از آنان خواست که طبلی بسازند تا صدای آن را همه مردم بشنوند و بین مشاوران

شخصی سالخورده بود پس گفت: من آمده انجام این کار هستم ولی نیازمند اموالی بسیار پس پادشاه پذیرفت و آن‌چه خواست به او داد. شیخ این اموال

منتگنار است. فرد سوم وجودش در میان مردم اندک است، او ز پنهان کاری برای انجام کارهایش کمک می‌گیرد و کار همراه با سکوت را ترجیح می‌دهد. این (فرد) همان بهترین مردم است و ما به این‌ها نیازمندیم، چه بسیار که افرادی را دیده‌ایم که با حرف‌های زیبا و وعده‌های فربینده سخن می‌گفته‌اند، اما پس از مدتی رازشان آشکار و دروغشان واضح می‌شود یا این‌که می‌بینیم برای تحقق وعده‌های خود تلاش می‌کنند اما توقع دارند که حرف نزیم مگر این‌که کارهایشان را ستایش کنیم.

۹۶ «کار زیبای گروه سوم این است که ما»

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) از آن‌ها [هیچ] ازار و بدی ندیده‌ایم.
- (۲) از آن‌ها دروغی در وعده‌هایشان ندیده‌ایم.
- (۳) می‌بینیم که آن‌ها با جدت و تلاش کار می‌کنند.
- (۴) از آن‌ها چیزهایی بیشتر از آنچه توقع داریم، می‌بینیم.

۹۷ گزینه مناسب را برای ویژگی‌های گروه سوم مشخص کن:

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) هرگز خودش را گرامی ندارد، گرامی داشته نمی‌شود پس او در آن هنگام، در زندگی‌اش مورد احترام قرار نمی‌گیرد.
- (۲) از نادانی است که انسانی نادان را به خاطر زیبایی لیاسش و طراوت چهره‌اش بزرگ بداری
- (۳) قبل از بارش باران نمی‌خوشد و پیش از اقدام به کار سروصدایی به وجود نمی‌آورد.
- (۴) زیاد کار کن و به خداوند متوقل باش و شتاب نکن زیرا ناتوانی در شتابزدگی است.

۹۸ آن‌چه را که با مفهوم متن مناسب‌تر است، مشخص کن:

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) زبان «کار» گویا از زبان «گفتار» است.
- (۲) خاموشی زینت و سکوت، سلامت است، پس وقتی حرف می‌زنی زیاده‌گو نباش.
- (۳) حقارت شخص در زیادی سخشن است که ربطی به او ندارد.
- (۴) هرگز نگو اصل و نسب من (جنین و چنان است)، اصل جوان تنها چیزی است که (خودش) به دست اورده است.

۹۹ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۱) «تعقیل» بزياده حرف واحد **۲۰۰** «تفعل» بزيادة حرفین / متعدد **۲۰۱** لازم
- (۳) مجرد ثلاثی **۲۰۲** مزید ثلاثی / متعدد **۲۰۳** لازم / ضمیر «هو» المستتر **۲۰۴** الکذب

(۴) ضمیر «آن» البارز **۲۰۵** الاسم الظاهر

۱۰۰ **۲۰۶** «آخر و آخرة» به معنای (یابان) می‌پاشد و اسم تفضیل نیستند.

معنی سایر گزینه‌ها:

- (۱) پست‌تر، پست‌ترین **۲۰۷** بهتر، بهترین **۲۰۸** بزرگ‌تر، بزرگ‌ترین
- (۲) **۲۰۹** «أعلم» بر وزن «أقل» اسم تفضیل مذکور می‌پاشد.
- (۳) **۲۱۰** «أعلم» به معنای «می‌دانستم» فعل ماضی استمراری است.
- (۴) **۲۱۱** «أعلم» به معنای «ایا دانست» فعل ماضی است.

﴿ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سوالات پاسخ بده: ﴾

مدرسه جندی شاپور یک مدرسه قدیمی پژوهشی و حکمت در سرزمین فارس است پیش از اسلام تأسیس شد و تا دوره عباسی ادامه یافت. زبان سریانی همان زبان درس در پژوهشی و علوم طبیعی در این مدرسه بود. سپس داروه علم به وسیله آن در عهد خسرو اول گسترش یافت که وی بسیار شیوه فرهنگ یونانی بود و با گذشت زمان نقش آن کم شد هنگامی که در بغداد دانش‌ها متصرک شدند و علم پژوهشی و دیگر علم‌ها به دارالحکمة منتقل شد اما آن (مدرسه) همواره با جایگاه بزرگ تری در تاریخ علم و پژوهشی در جهان باقی ماند.

۹۱ **۲۱۲** [گزینه] نادرست را برای کامل کردن عبارت مشخص کن: «مدرسه جندی شاپور»

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) از مهمترین مراکز علم پیرامون پژوهشی و حکمت بود.

(۲) از جاهایی به شمار می‌رفت که در آن دانش‌های سودمند تدریس می‌شد.

(۳) پیش از اسلام تأسیس شد و تا دوره عباسی ادامه یافت.

(۴) در زمان خسرو اول از فرهنگ یونانی دور شده بود.

۹۲ **۲۱۳** [گزینه] درست را بر اساس متن مشخص کن:

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) زبان سریانی در زمان خسرو اول زبان درس نبود.

(۲) پژوهشی و علوم طبیعی به زبان سریانی تدریس می‌شد.

(۳) دایرة علم در عهد خسرو اول گسترش نیافت.

(۴) پس از دوره عباسی، دانشمندان از جندی شاپور بسیار استفاده کردند.

۹۳ **۲۱۴** متن در مورد سخن می‌گوید.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) نقش مدارس در پیشرفت کشور.

(۲) مدرسه جندی شاپور و علوم تدریس شده در آن.

(۳) خسرو اول و نقش او در پیشرفت پژوهشی.

(۴) مدرسه جندی شاپور و دانشمندان مشهورش.

۹۴ **۲۱۵** **۲۱۶** «أنيشت» فعل ماضی مجھول ثلاثی مزید و صیغه «للغلبة» و نائب فاعل آن ضمیر مستتر «هي» است.

۹۵ **۲۱۷** دلایل رد سایر گزینه‌ها:

«گبری» بروزن « فعلی » اسم تفضیل مؤنث است و محل اعرابی آن صفت می‌پاشد

﴿ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سوالات پاسخ بده: ﴾

مردم سه دسته‌اند: یکی از آن‌ها (گروه اول) پرگو است و جز حرف زدن عملی ندارد

دوم حرف می‌زند و حرف را با عمل دنبال می‌کند و سوم، مردم را با کارش غافلگیر

می‌کند، بدون این که پیش از انجام آن حرف بزند. فرد اول شیوه طبل توخالی است

که تنها از آن صنا خارج می‌شود و این‌ها بسیارند. فرد دوم آن‌چه را باید انجام

دهد درک می‌کند، پس آن‌چه انجام داده را بیان می‌کند اما او فخرفروش و بسیار

